Viața studențească

REVISTA A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

12 PAGINI • 0,50 lei • ANUL XII • Nr. 13 (222) • SÎMBĂTĂ 1.IV.1967

„Anii celor mai frumoase visuri" — de V. NAȘCU — Baia Mare

Un tînăr poet peregrinînd prin „țara" pădurenilor, la confluența dintre istorie și contemporaneitate, descoperă

SATUL DE MARMURĂ

Încotro e satul de marmură ?

„Cursa" mă adusese numai pînă la Runcul Mare — eu, unicul pasager și șoferul care se „afumase" să-și poată mîna curajul printre despicăturile munților. De-aici mașina se întorcea. Satul de marmură se bănuia, după explicații, peste încă două așezări omenești (și aici satele sînt risipite pe cîte 8—10 kilometri).

Și-acum piciorul mi-atîrnă în noroaiele nopții și mă întreb, încotro ?

— No, mereți cumva la Sohodol, domnișorule, poate am și eu ortac la drum ?

Omul se ivise însoțit de o perdea de lumină izbucnită rotund dintr-o lanternă de buzunar, în spatele căreia se ascundea cel ce-mi glăsuise. M-am bucurat de călăuza neașteptată în aceste stihii necunoscute și l-am urmat. Se numea baci Aurel Nistorescu și era vînătorul și paznicul silvic al acestor împrejurimi.

Munții ne refuzară urcușul. Piscurile drumului se dovediră foarte periculoase, așa că renunțarăm la planul nostru de-a ajunge în Sohodol — penultimul sat către ALUN. Baci Aurel îmi propusese să înnoptăm la o soră a lui, aici la Runcul Mare. În curînd urcarăm scara vînoasă de lemn care ducea spre „tîrnațul" unei case înalte. Dincolo de fereastră se bănuiau vag o lumină și cîteva umbre mișcătoare în aburul odăii. Strigarăm. Cînd ușa ni se desfăcu înainte, îmi fu dat să trăiesc poate cea mai solemnă clipă din viața mea.

Eu, cel care veneam dintre sclipitoarele semnale moderne ale Bucureștilor, în fața acestei uși deschise m-am cufundat dintr-o dată într-un străfund de istorie vie, atît de vie, de prezentă și mișcătoare, încît cutremurarea acestei trăiri îmi încleștase gura. Era aici un țărm dacic în care gîndurile, ochii și sentimentele mele se loveau ca de peretele magic al unui magnet ciudat.

Stătea în fața mea o Vitorie Lipan a Apusenilor, înconjurată de lumea ei casnică. Încă nu întîlnisem pînă aici oameni în porturile lor locale. Era o femeie în vîrstă, dar puternică, o pădureancă bărbată, de-o frumusețe aspră în hainele ei cusute de mînă,

Gheorghe ISTRATE

(Continuare în pagina a III-a)

Un îndemn pentru dăruire în activitatea creatoare, un avertisment categoric împotriva ratării tînărului intelectual — iată semnificațiile dublului interviu pe care cunoscutul reporter MIHAI STOIAN l-a luat pentru revista noastră artistului poporului ION JALEA și profesorului universitar EDMOND NICOLAU. (paginile VI — VII).

Opinia publică studențească răspunde prompt și în unanimitate faptelor relatate în ancheta-foileton „A FI CINIC", publicată în revista noastră:

— ***„Tutelcă Nicoleta — nu ne este colegă de generație!"***

— ***„Condamnăm cu severitate comportarea ei inumană și imorală!"*** (paginile VI – VII).

RECOMANDAT EXPRES

Urcînd scările căminului, Anton Nichel (anul V Slave — Institutul de limbi străine) a zîmbit amuzat observînd, în mîna unui „coleg" ce cobora, o geantă foarte asemănătoare cu a sa. Dar și-a văzut liniștit de drum, nedînd importanță prea mare faptului. N-a mai zîmbit însă în cameră dîndu-și seama că era propria-i geantă ! Bineînțeles, s-a luat după hoț și după o cursă palpitantă a reușit să-l prindă.

La „anchetă" — surpriză ! Făptașul se „înnoise" din cap pînă în picioare achiziționînd de prin camere un palton, o pereche de mănuși, două perechi de pantaloni, ceva bani...

La secția I Miliție personajul a fost numaidecît identificat — Constantin Sorokin, un individ fără nici o ocupație. Și fiind o destul de veche cunoștință i s-a dat chiar drumul... Definitiv. Așa că s-a mai putut întoarce și în „Carpați" la amicii săi — studenții Nicolae Pasat, Dan Ștefănescu, Ion Ungureanu.

Și pe noi ne uimește că în loc să ajungă în fața instanței — deoarece a fost prins asupra faptului — C. Sorokin a fost eliberat. Dar și mai mult ne uimește lipsa de intransigență a factorilor răspunzători de ordine în căminul „Carpați", a comitetului de cămin, față de cei trei care — cel puțin ! — înlesnesc operațiile de furt ale lui Sorokin. Chiar atîta inocență din partea unei direcții, care altă dată știa să surprindă cele mai neînsemnate abateri de la regulamentul de ordine interioară ?

★

La avizierul Institutului de arhitectură iată pe lîngă alte anunțuri felurite și o rubrică de mică publicitate ! „Vînd cartela — Adresați Cornel. Atelierul D1, grupa 26". Membrii comisiei sociale a asociației studenților de la Arhitectură n-au nimic de spus ? Noi am zice că tranzacțiile de genul celor amintite nu-s tocmai „legale" și că, printre alte sarcini ale comisiei, ar fi și aceea de a pune capăt comerțului de cartele între studenți.

★

„Vă scrie un grup de studenți din Facultatea de electronică — Institutul politehnic București". Pentru „a cere sprijinul în rezolvarea unei probleme destul de importante" : printre cercurile care funcționau la casa de cultură era și acela de dansuri moderne (cu sprijinul maestrului coregraf N. Sever) ; peste 200 de studenți — începători și avansați — urmau în fiecare duminică dimineața cursul de învățare corectă a ritmurilor moderne. De la începutul acestui semestru lucrurile s-au schimbat ; mai exact, cercul de dans modern a fost desființat.

Să vedem de ce... De la Consiliul U.A.S. al centrului universitar București cursanților li s-a răspuns că motivele sînt două. Primul : nu există sală corespunzătoare — deoarece sala destinată pînă în prezent a fost repartizată cercului de teatru ; al doilea : nu există fonduri suficiente.

La o atentă cercetare reiese numaidecît netemeinicia măsurii aplicate.

Ne alăturăm tovarășilor N. Drăgulanescu, Cristian Urziceanu, Pandele Cristea, Marius Niculescu, Costel Butoi, Traian Gauris și celorlalți care semnează „recomandata" „în numele celor peste 200 de foști membri" susținînd reluarea cursurilor. Acum, și nu așa cum ni s-a promis, la toamnă !

Dana VLAD

O nouă și importantă verigă a activității asociației studențești — comisia de an

Activitatea în asociații, din ce în ce mai variată și mai bogată, răspunde tot mai mult dorinței firești a studenților de a duce o viață spirituală complexă. Străduindu-se să atragă întreaga masă de studenți la îndeplinirea cu conștiinciozitate a obligațiilor impuse de procesul de învățămînt și, în același timp, să dezvolte la viitorii specialiști o înaltă ținută morală, asociațiile reușesc în mare măsură să le ofere și multiple posibilități de recreere, de petrecere cît mai plăcută și mai instructivă a timpului liber.

Pentru a se răspunde cu mai multă eficiență cerințelor tot mai exigente ale studenților, pentru ca asociațiile să-și îndeplinească mai bine atribuțiile complexe de organizații ale tineretului universitar, Conferința a VI-a a U.A.S.R. a hotărît înființarea comisiei asociației de an, în locul delegaților de an. Chiar în aceste zile, sînt desemnați membrii viitoarelor comisii, conform indicațiilor Comitetului Executiv al U.A.S.R. și statutului Uniunii. Numiți dintre studenții cei mai harnici și mai prețuiți de colegi, avînd o bună pregătire profesională și politică, o conduită morală ireproșabilă, ei au menirea, prin întreaga lor activitate de viitor, să afirme ca principiu fundamental în activitatea de asociație participarea masei de studenți. Nu trebuie să fie uitat nici faptul că activitatea la nivelul anilor de studii are un rol preponderent. Noile comisii de an au, deci, în primul rînd datoria de a veni în întîmpinarea tuturor inițiativelor studențești demne de atenție, de a-i antrena în permanență pe studenți la activitățile de asociație, formînd o opinie colectivă largă în favoarea îndeplinirii sarcinilor care ne stau în față.

Comisiei de an, ca verigă a asociației la nivelul anilor de studii, îi revine datoria continuă de a veghea la îndeplinirea de către fiecare student a obligațiilor universitare, de a veni cu propuneri și hotărîri pentru remedierea lipsurilor, pentru îmbunătățirea activității studențești esențiale — pregătirea pentru viitoarea profesie.

De asemenea, comisia de an are menirea de a ajuta consiliul asociației pe facultate în munca socială, culturală, sportivă și turistică, dat fiind faptul că în primul rînd la nivelul anilor se poate cunoaște și dirija nemijlocit activitatea studenților. Așa cum se sublinia la Conferința a VI-a a U.A.S.R., fiecare an de studiu trebuie să-și valorifice inițiativele, să organizeze în institut, la cluburi acele acțiuni pe care le solicită studenții, astfel încît, săptămînal, aceștia să participe la manifestări cultural-artistice și distractive potrivit gusturilor, înclinațiilor și preocupărilor fiecăruia. Comisia de an trebuie să se facă interpreta acestor deziderate, punîndu-le în aplicare conform posibilităților existente și dezvoltîndu-le continuu, cu sprijinul întregului colectiv de studenți. Ea trebuie, de asemenea, să contribuie permanent, prin diferite forme și mijloace, la formarea unei opinii curajoase, sănătoase a studenților față de abaterile de la morală și disciplina universitară, față de orice sustragere de la îndeplinirea îndatoririlor universitare.

Păstrînd o legătură continuă și multilaterală cu consiliile asociației pe facultate, cu organizația U.T.C., cu decanatele și cu conducerile diferitelor instituții culturale și sportive, propunîndu-și obiective concrete pe care trebuie să le realizeze, noile colective de muncă la nivelul asociațiilor de an pot și trebuie să fie focare de efervescență a preocupărilor și a energiilor cratoare ale tineretului nostru studios.

Dragomir HOROMNEA

Actualitatea în asociații

Filoorientaliștii în... cerc

La Universitatea bucureșteană a fost inaugurat cercul studențesc de orientalistică. Cercul, purtînd numele lui Dimitrie Cantemir, răspunde unor cerințe mai vechi ale studenților de la secțiile de limbi orientale, prilejuind utile schimburi de idei între viitorii specialiști în limba și literatura chineză, tătară, turcă și arabă.

Președintă a cercului a fost aleasă studenta Valeria Dinescu, apreciată autoare a mai multor lucrări științifice în domeniul limbilor orientale.

Sanda LUȘTREA

Adrian Maniu în amfiteatrul „Bălcescu"

Studenții Facultății de filologie a Universității bucureștene au avut ca oaspete zilele trecute pe scriitorul Adrian Maniu.

Reprezentant de frunte al literelor românești, Adrian Maniu se situează de jumătate de veac (n. 1891) în centrul marilor mișcări novatoare din literatura noastră.

Din experiența acestei îndelungate activități literare (poet simbolist, fondator și colaborator în perioada primă a „Gîndirii", cunoscut publicist, autor de monografii și studii de artă plastică etc.) studenții prezenți în amfiteatrul „Bălcescu" al facultății au putut desprinde multe din semnificațiile și rosturile profesiunii de scriitor.

Ion LĂCUSTĂ

„Quosque tandem"... cinefili ?

Spațioasa sală de spectacole a Casei de cultură a studenților „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Cluj găzduiește o dată pe săptămînă un spectacol cu filme din cadrul Cinematecii. Studenții sînt bucuroși că au ocazia să vadă filme turnate cu mulți ani în urmă, pe care din cauza vîrstei nu au putut să le vizioneze la vremea premierei pe ecranele noastre. În toamna trecută am arătat o deficiență de programare a organizatorilor de la Casa de cultură, în sensul că filmele rulau la ora 18,00, oră la care mulți studenți se aflau la cursuri sau seminarii, fiind lipsiți de satisfacția vizionării. Lucrurile apoi s-au îndreptat, spectacolele rulînd la o oră acceptabilă tuturor (20,30). Începînd însă cu luna martie, spectacolele au fost reprogramate pentru orele 18,00, reeditîndu-se greșeala din anul trecut ! Quosque tandem ?

Mihai MITEA

Studenții piteșteni în turneu

De la începutul anului pînă în prezent studenții Institutului pedagogic din Pitești au prezentat piesa „Jocul de-a vacanța" la Teatrul „Alexandru Davila" din Pitești, la Casa de cultură din orașul Rîmnicu-Vîlcea, la Casa de cultură „Dinicu Golescu" din Cîmpulung și la Casa de cultură a raionului Costești.

Cu ocazia prezentării spectacolelor, tovarăși profesori ca I. Macovei, M. Mocanu și alții au vorbit spectatorilor (printre care se aflau și mulți elevi de liceu) despre viitorul institutului nostru din Pitești.

Studenții intenționează ca în timpul lor liber să prezinte piesa amintită și în alte localități, ca de pildă Curtea de Argeș. Dintre actorii amatori care s-au evidențiat prin modul de interpretare notăm pe : Nicolae Chirițoiu, Gh. Gentea, Mariana Barbu, Ion Nicula, Paula Coradi, Speranța Dumitrescu, Chiru Paraschiv, Elena Stoian și alții.

Florea TISTULEASA

În sfîrșit ! ... cu felicitări !

1. Formația de teatru alcătuită din studenți ai Institutului pedagogic din Baia Mare a prezentat în premieră locală piesa lui Paul Everac, „Simple coincidențe". Repetițiile și retușările, făcute în cadrul studioului teatrului de stat din localitate sub îndrumarea regizorului Marius Popescu, au fost de un real folos artiștilor amatori studenți.

2. Studenții căminiști din Baia Mare au putut asculta, în sfîrșit, prima emisiune a stației locale de radioamplificare, realizată de studenți, despre studenți, pentru studenți. Felicitări !

Andrei CRIȘAN

SÎMBĂTA CARE ADUCE... PLOAIE

A fost sîmbăta de dinaintea celei trecute. La Casa de cultură a studenților din București. O întîlnire între studenți și elevii claselor a XI-a. Primii au venit elevii : cîteva sute. Au umplut pînă la refuz sala de spectacole, sala de dans, holurile. Și erau fetițe cu codițe, altele mai cu o tentă de emancipare, și au apărut și studenții (oh !) și le-au văzut pre ele și au rămas, și au venit așa la vreo sută-două de studenți. Și au rămas.

S-a fost ales un prezidiu. A fost ținut un discurs anost despre frumusețea anilor de studenție, apoi altul despre alegerea unei meserii. Elevii rîdeau și fluierau. Și tovarășa, roșie și încurcată, s-a așezat, apoi s-a ridicat din nou și a spus :

— Dau acum cuvîntul tovarășei Mariana Ploaie, de la Filologie.

Și tovarășa Ploaie a citit o poezie. Dumneaei a zis că e de Ion Alexandru, dar poezia era de Adi Cuzin, din Iași. Mi-a plăcut foarte mult faptul că nimeni n-a sesizat încurcătura.

După terminarea părții „festive" trebuia să urmeze... danț. Dar tovarășii de la Comisia culturală pe centru s-au cam speriat : erau prea mulți, sardele de primăvară, în sala de dans. Ei, nu ! Elevii și studenții : ba da! Și dă-i și luptă, cu fluierături și scandal. Hai să le dăm o jumătate de oră, da' de älea repezi, să-i obosească !

Tinerii parcă au simțit capcana și s-au pus pe un dans drăcesc. De sus, de unde îi priveam noi, erau ca la o bătaie de bilete, nu înțelegeam nimic, cine cu cine dansează, cine, ce dansează. Și se ridica spre tavan fum, și sunet de chitare, și strigăte ciudate dintr-un ev cinematografic.

Un student, cu care ne întrețineam, mi-a spus cu amărăciune :

— Am fost noi cum am fost, dar cînd vor veni puștii ăștia studenți, atunci să-i vedem pe tovarășii care se vor ocupa cu activitatea culturală...

Cînd s-a crezut că dansatorii... au obosit, balul s-a spart. Afară ploua. Ploua mărunt și trist.

OMICRON

FOILETON

SATUL DE MARMURĂ

(Urmare din pagina I)

cu opinci uşoare în picioare, rezemată de lumina aceea palidă a odăii. Rîsul domol al ochilor se îndurera treptat, coborînd pe două cute vizibile spre colţurile gurii. Aveam să aflu repede că o cheamă „nana Paraschiva" (nana Kiva îi spuneau localnicii).

În curînd casa se umplu cu vecini.

— Cinstită gazdă, am auzit că ai oaspeţi ş-om vinit să-i ţinem de urît, tăt e noaptea lungă...

Majoritatea se numeau baci Iancu. Au venit cu sufertaşe de ţuică să „bată" cu mine un pahar de vinars fiert. Pădurenii şi-au adus şi femeile lor şi-o şezătoare „de lene" în jurul mesei cu vinars aburit mi-a umplut aproape un caiet cu cîntecele lor cu miros de cetină şi praf de mină...

„Pe sub poala bradului
Umbra pădurarului
Şi lampa minerului..."

Dimineaţa, pe cînd soarele încă mai rătăcea prin cheaguri de ceaţă, am urcat împreună cu baci Aurel mai departe, spre Sohodol, tot mai aproape de satul de marmură. Ţara pădurenilor cimpoia din pădurile ei cu mugurii umflaţi a primăvară. Dar însoţitorul, care e şi vornic la toate nunţile ţinutului, îşi are treburile sale, care îl cheamă în zece părţi deodată. Plec singur mai departe, dincolo de Sohodol, pe sub poalele unui amurg clătinat. Am ca reper vîrful însorit încă al bisericii din Alun, de-o frumuseţe aproape ireală, ce se dovedi foarte curînd a fi numai şi numai din marmură, pînă la scripeţii clopotelor...

Nu mi-am dat seama cînd am început să calc pe lespezile de marmură ale satului, deoarece noroiul scurs pe apele primăverii s-a lepădat parcă înciudat pînă peste albul drumurilor. M-apropii, printre casele din ce în ce mai frumoase, de clădirea cu etaj, în întregime din marmură, a şcolii generale de 8 ani.

Mă întîmpină un om voinic, cu zîmbet larg pe faţa asprită de vînturile tăioase şi colbuite ale munţilor E directorul şcolii şi se numeşte **Aron Herban**, în vîrstă de 43 de ani. Deoarece noaptea se apropie, îl rog să mă însoţească să fac adevărata cunoştinţă cu satul. Toate casele-s noi (80 de fumuri), una singură, a unor bătrîni, stă mărturie — ca într-un muzeu natural — acestui proces de înnoire ; doar ea mai păstrează vechiul „tîrnaţ" cioplit din bardă şi pereţii din bîrne groase de fag. Peste tot călcăm din clanţuri (colţi) de marmură. Lemnul şi marmura sînt cele două materiale aliate care stau la baza construcţiilor. Toate casele îşi au fundaţia (un fel de demisol) din lespezi groase de marmură, iar odăile de sus din ziduri călduroase de cărămidă tencuită. Marmura e foarte rece. De aceea oamenii o folosesc, oricît de paradoxal ar părea, la construcţia grajdurilor pentru vite. Pînă nu întrebi sau nu pătrunzi într-o casă de oameni, aproape că nu ştii care este casa de dormit şi care e grajdul, fiecare fiind ridicat cu fast mare, împodobit cu incrustări în lemn, cu flori de piatră şi sticlă colorată.

Umblăm prin seara de marmură a satului. Directorul şcolii mă pofteşte în cancelaria care serveşte şi ca sediu al sfaturilor cetăţeneşti dintre localnici şi autorităţi. Deşi e tîrziu, aproape toate cadrele didactice sînt la şcoală. Mi se vorbeşte de acest colectiv profesoral ca de-o familie cu 7 membri care supraveghează şi îndrumă munca a 84 de elevi. De fapt şcoala din Alun este cel mai vechi focar de cultură din aceste părţi, pe care o frecventează elevi veniţi de la zeci de kilometri depărtare, unii chiar din Topliţa. Are şi un internat bine organizat pentru 30 de elevi (dintre care 13 sînt bursieri).

Localul şcolii îşi are istoria sa : şi-amintesc bătrînii că ei au învăţat într-o sală a grajdului silvic şi primul lor învăţător a fost preotul Suciu. De prin 1924 au fost repartizaţi învăţători specializaţi, unul fiind Mihail Ştefan. Din 1945, deci de la vîrsta de 21 de ani, a fost numit aici actualul director — Aron Herban. Sub îndrumarea lui s-a ridicat acest modern lăcaş de cultură, terminat în 1950. Directorul e numit de oficialităţi, dar şi de localnici, „craiul munţilor" — zeci de generaţii de elevi pregătiţi sub atenta lui supraveghere i-au dus faima pînă spre Hunedoara, spre Cluj şi Bucureşti.

Din promoţia anului şcolar 1964/65, din cei 14 absolvenţi, numai o fată a rămas în sat. Toţi ceilalţi, avînd o pregătire foarte serioasă, s-au risipit pe la diferite şcoli. Directorul Aron Herban, pe lîngă bucuria promovării tinerilor lui elevi, îmi vorbeşte cu durere despre această înstrăinare definitivă. Cele 7 cadre didactice din Alun sînt adunate aici din multe răspîntii ale ţării. Mai toate sînt tinere şi se pregătesc să plece spre facultăţi. Cine le va lua locul ? De 22 de ani el stă aici în mijlocul bucuriei şi al necazului şi munceşte cu pasiune şi dragoste pentru oamenii din satul în care şi el s-a născut. De 10 ani e deputat comunal şi vicepreşedinte al Sfatului popular comunal Bunila. În 1965 a primit medalia de învăţător-fruntaş. Soţia sa, Elena Herban, învăţătoare în vîrstă de 39 de ani, între 1958—1962 a fost membră în Consiliul Naţional al Femeilor, reprezentantă a regiunii Hunedoara. Toate acestea ei le consideră merite nu ale lor, ci ale localnicilor gospodari. Ei au făcut multe pentru acest cuib de marmură şi răul care mai bîntuie pe aici se trage numai din lipsa unor drumuri accesibile cu oraşul. Bunăoară, există un post de medic plătit foarte bine, dar nici unul dintre absolvenţii înaltei facultăţi nu acceptă să vină pe aceste coclauri muntoase. Începînd din vara aceasta se proiectează — întocmai ca în povestea cu drumul de aur aşternut pînă la poarta palatului — construirea unei şosele de marmură de peste 20 de kilometri pînă la Găvăjdia, legînd astfel satul cu o reţea de căi mai frecventate.

Dar nu pot pleca din Alun pînă nu urc în cariera de marmură — izvorul alb al lucrurilor frumoase pe care le văd aici. La marginea satului e o coamă albă de munte, cu forme ciudate, încremenite într-o aşteptare de veacuri şi veacuri. Privind-o ai vrea s-o compari poetic c-o lacrimă curată, imensă, — dar, în faţa marmurei atît de limpezi şi reale, orice limbaj metaforic păleşte.

Urc între lucrători şi le urmăresc în amănunt etapele de prelucrare. Cioplitorul **Arsenie Bobora**, un tînăr entuziast de 30 de ani, îmi dă toate explicaţiile şi mă roagă să-i fac o fotografie între bolovanii imenşi de marmură.

— Piatra, după cum vedeţi, are „lasturi", adică o anumită ţesătură şi noi o puşcăm „în contra" prin „loagăr", în aşa fel să n-o sfărîme, ci numai s-o cofăie puţin (s-o scuture din loc) şi-apoi, cu răngile, o împingem la loc mai neted şi-o prelucrăm.

Din puşcătură se desprind blocuri uriaşe care apoi, cu perforatoarele şi icurile, se „şpriţuiesc" pe dimensiunile solicitate, iar resturile (bolovani destul de mari) se aruncă pe „haldină" (adică la deşeuri). Din aceste „deşeuri" se fac drumurile şi fundaţiile caselor din Alun...

Mă plimb printre sutele de lespezi de mărimi colosale şi aflu că majoritatea lor sînt destinate exportului în Spania. Pînă acum au fost satisfăcute comenzi din Belgia, Olanda şi Siria.

Calc din lespede-n lespede şi ies în „drumul ţării". Rămîne în urmă această Ţară a pădurenilor, bogată şi plină de omenie, cu bucuriile şi necazurile ei.

Oamenii m-au invitat aici la vară. Abia atunci — spun ei — mi-aş putea da seama de rara frumuseţe care i-a înrădăcinat pe ei aici, între stihiile şi duioşiile unei naturi capricioase.

Sînt sigur că mă voi întoarce, chemat de dorul acestor dacice tărîmuri, care acum buciumă în urmă propriile mele amintiri.

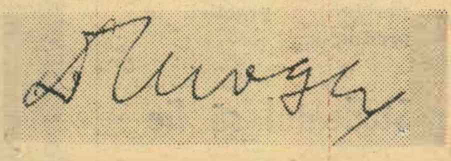

„Mama cu fata" — de Ion VLASIU

MICROINTERVIUL săptămînii cu:

Acad. AUREL MOGA

— Care sînt principalele deficienţe ale învăţămîntului superior medical din ţara noastră ?

— Consider că, în general, învăţămîntul nostru medical este bine organizat. Ca rector la Cluj, timp de 17 ani, am avut prilejul de a participa la această acţiune. Externatul şi internatul generalizate, deşi pasibile de îmbunătăţiri continue, au un rol peremptoriu în formarea viitorului medic. În învăţămîntul medical mai există însă unele deficienţe de organizare şi în special de conţinut, pe care le văd mai clar în calitatea mea de acum. Astfel, în facultate nu se pune accent pe orientarea profilactică la disciplinele clinice. Vina pentru această deficienţă o poartă cadrele didactice de predare. În cursuri şi în cercetarea ştiinţifică elaborarea metodelor de prevenire este superficial tratată, iar la clinică se pun cu precădere probleme de diagnostic şi tratament. În alte ţări, savanţi cu renume acordă o atenţie primordială profilaxiei. Trebuie să creăm şi la noi un climat favorabil cunoaşterii, studierii şi cercetării aspectelor profilactice ale bolilor. Pentru aceasta Ministerul Sănătăţii şi Ministerul Învăţămîntului sînt pe cale de a lua unele măsuri. Se constată, de asemenea că în învăţămîntul de pediatrie de la Facultatea de medicină generală nu se insistă în măsura cuvenită asupra puericulturii. Or, mulţi dintre absolvenţii acestei facultăţi lucrează în mediul rural, unde mortalitatea infantilă ridică multiple şi variate probleme.

— În ce sens poate fi îmbunătăţit sistemul de recrutare a unor cadre tinere în ştiinţe medicale ?

— Există de acum posibilitatea de a le recruta dintre foşti interni, dar nu reţinîndu-i direct în institutele de cercetare sau la catedre, ci prin concurs.

— Consideraţi că învăţămîntul medical din Cluj continuă rodnic tradiţiile şcolii medicale create în acest oraş ?

— Şcoala clujeană a fost caracterizată printr-o strînsă legătură între teorie şi activitatea practică. Cele patru clinici medicale din Cluj, unde lucrează elevii lui Iuliu Haţieganu, îndeplinesc sarcina de a dezvolta creator linia fundamentală a şcolii de medicină internă iniţiată de marele profesor.

— Există şcoli medicale şi la Bucureşti şi la Iaşi...

— Da, dar acest fapt nu generează nici o dificultate în pregătirea cadrelor de specialitate, pentru că sînt convins că nu există numai o singură metodă şi o singură concepţie medicală bună. Important este ca studentul să cunoască şi să înţeleagă esenţa şcolii la care aderă.

— Ce căi educative pot fi mai util explorate în mediul studenţesc ?

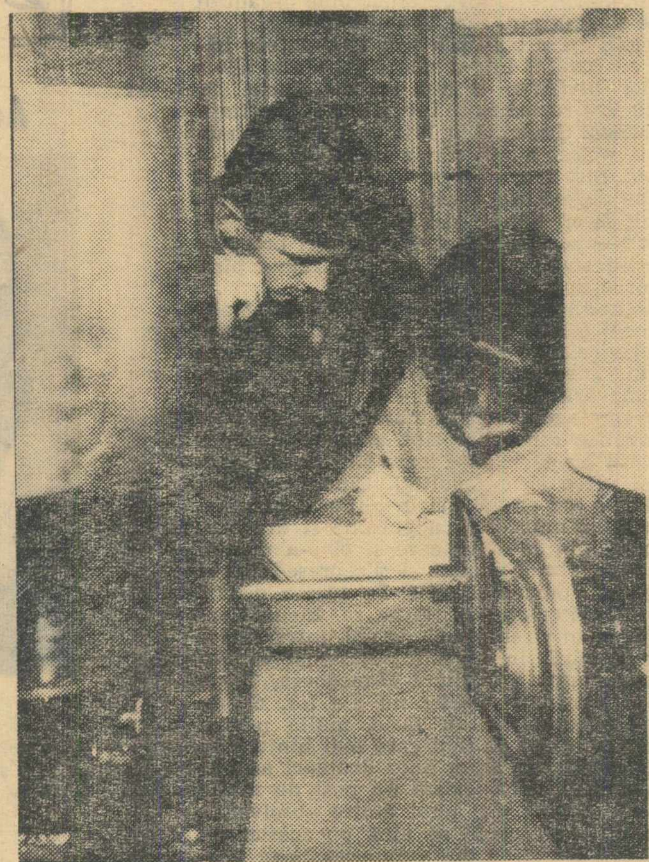
— În primul rînd, acţiunea eficace a exemplului personal al educatorului. Cred că o mare răspundere revine cadrelor didactice tinere cu autoritate ştiinţifică, care lucrează mult timp alături de studenţi. În discuţii, chiar şi atunci cînd sînt contradictorii, se creează o ambianţă de încredere, care uneşte acest colectiv unde se pot aborda deschis, cu sinceritate dar şi cu tact pînă şi cele mai dificile probleme personale. Acest aspect capătă o însemnătate socială, pentru că oamenii cu frămîntările lor personale, prietenia între tineri, apărarea principiilor etice socialiste şi a familiei socialiste, a vitalităţii şi vigoarei poporului nostru au căpătat la noi importanţa unor preocupări majore de stat.

Georgeta RUŢA

PRACTICI ACTUALE ȘI CERINȚE DE VIITOR

COLOCVIUL NOSTRU DESPRE PRACTICA ÎN PRODUCȚIE (III)

Continuînd în acest număr colocviul nostru despre practica în producție a studenților am solicitat opinia unor ingineri, care, prin funcția de răspundere pe care o au în întreprinderi ori prin experiența dobîndită ca îndrumători de practică, pot contribui cu sugestii prețioase la îmbunătățirea actualului regulament. Propunerile lor, pornind de la analiza specificului unității în care lucrează și a posibilităților reale de a încadra efectiv în producție studenții practicanți, credem că vor fi studiate cu atenție, atît de Ministerul Învățămîntului cît și de instituțiile care colaborează de obicei cu unitățile industriale respective. Nu mai puțin utile credem că se vor dovedi, pentru forurile interesate, părerile exprimate de studenții din anii mari, care au acumulat deja o experiență a practicii în producție.

Studentul să fie angrenat succesiv în principalele etape ale procesului de producție

Specificul uzinelor „Electronica" îl constituie producția în flux tehnologic continuu. Din această cauză integrarea efectivă a studenților în procesul de producție ridică probleme deosebite față de alte întreprinderi. Totuși, **noi studiem posibilitățile pe care le oferă uzina pentru ca studenții să participe nemijlocit la procesul de producție.** În acest sens, conducerea uzinei este de părere ca practica studenților de la Facultatea de electronică și telecomunicații să se desfășoare astfel: în anul II studenții să se ocupe de aspecte privind montajul radioreceptoarelor și televizoarelor, prin dublarea executanților și, acolo unde este posibil, prin ocuparea posturilor libere din banda de montaj. În anul III, studenții să participe la reglarea radioreceptoarelor și televizoarelor, tot prin sistemul dublării executanților, urmînd ca la sfîrșitul perioadei de practică să regleze singuri un număr de radioreceptoare și televizoare, într-un ritm de muncă apropiat de cel al muncitorilor reglori. În anul IV, uzina propune ca studenții să lucreze ca tehnologi de atelier, avînd sarcini concrete privind tehnologia de fabricație, normele de timp, soluționarea unor derogări, eventuale propuneri de îmbunătățire a tehnologiei de fabricație etc. În această perioadă ei vor dubla inginerii stagiari care, la uzinele „Electronica", îndeplinesc aceste sarcini. **Conducerea uzinelor sugerează ca încheierea perioadei de practică să se facă atît printr-un examen teoretic, cît și prin unul practic, de exigență universitară.**

În felul acesta, prin parcurgerea întregului circuit de fabricație (montaj, reglaj și tehnologie) studenții iau cunoștință, în decursul celor trei perioade de practică, de obligațiile ce le vor avea ca specialiști în uzină.

Ing. Mihai ALEXE
director general
al uzinelor „Electronica"
Ing. Ștefan ȘUTEU
inginer-șef producție

Practica așa cum se efectuează acum este stînjenitoare pentru noi și ineficientă pentru studenți

Așa cum se efectuează acum practica studenților în întreprinderea noastră e stînjenitoare pentru noi și ineficientă pentru ei. Aceasta, deoarece pe parcursul celor 45 de zile afectate practicii, programul stabilit de institut prevede ca studenții să treacă prin toate secțiile unei uzine, fără a li se indica un obiectiv anumit, o idee centrală, pe care s-o urmărească. Un alt defect al actualului mod de organizare a practicii în producție este programarea ei greșită în timp.

Ceea ce mi se pare că cere o reglementare imediată este tematica proiectelor de diplomă ale studenților din anul V. De multe ori conducătorii științifici ai acestor lucrări nu cunosc specificul întreprinderii unde-l trimit pe student să-și realizeze proiectul. Bunăoară la noi, la „Automatica", au venit studenți din Iași și Timișoara ale căror proiecte nu au nici o tangență cu producția întreprinderii noastre. De aici cheltuieli inutile, discuții fără sfîrșit, proiecte prost realizate etc., care puteau fi evitate printr-o îndrumare mai atentă.

Ing. Florin MUNTEANU
„Automatica" — București

Cît timp practica va mai rămîne o „cenușăreasă"?

Prin forma actuală de organizare, practica pe care o execută studenții facultăților de Agricultură și Horticultură este domeniul din planul de învățămînt cu cea mai scăzută eficacitate.

Cunoștințele teoretice nu-și găsesc decît sporadic corespondența în practică și dacă necesitățile gospodăriei cer brațe de muncă sporite în sectorul respectiv. Dezbaterile care au avut loc la Facultatea de agricultură au pus în centrul atenției această cenușăreasă a activității noastre. Așa cum sublinia studentul Florea Strînu, toate dificultățile pornesc de la plasarea defectuoasă a perioadei de practică.

De obicei, îndrumătorii de practică nu sînt specialiști în lucrările executate și de aceea nu există posibilitatea ca toți studenții să beneficieze de o îndrumare competentă. Iată de ce nu s-a dovedit cu nimic folositoare desființarea catedrei de practică și nici a practicii pe care o efectuau studenții anului I.

Revine în obligațiile inginerilor din gospodăriile respective să se ocupe mai atent de pregătirea studenților; este vorba de un paragraf al Regulamentului de practică peste care se trece prea ușor. În această privință se arată că ar fi bine ca practica, începînd cu anul III, să nu se mai facă pe grupe; **după repartizarea în unitatea de producție, doi sau trei studenți să fie luați sub răspunderea unui brigadier pe care să-l ajute efectiv în rezolvarea tuturor problemelor ivite în toată perioada. Astfel se va evita situația anormală în care se află majoritatea studenților din anul IV: nu cunosc probleme pe care le ridică zi de zi activitatea productivă.**

Legat de acest fapt, Florea Strînu propune ca studenților practicanți să li se acorde o responsabilitate în procesul de producție al unității respective, iar participarea efectivă să fie retribuită.

V. Chiriță, din același an, propune ca practica să nu se efectueze în unități specializate într-o anumită cultură, ci în G.A.S. complexe, în institutele de cercetări, pe loturile experimentale din stațiuni.

Gheorghe SÎRBULESCU
Craiova

Studentul practicant— ajutor al șefului de echipă

Într-o discuție despre practica în producție, mai mulți studenți din anul V, Facultatea de construcții civile și industriale — Institutul de construcții București, aflați în perioada pregătirii proiectului de diplomă (Irina Florescu, Ștefan Nichifor, Dan Achim, Nicolae Mînzală, Dan Panait) au susținut că practica pe care au desfășurat-o de-a lungul anilor de studii ar fi putut să-i ajute mai mult în pregătirea lor pentru profesie dacă conducerile șantierelor ar fi manifestat interes pentru încredințarea unor locuri de muncă studenților și dacă practica din primii ani nu s-ar fi rezumat doar la simpla urmărire a fazelor de lucru de pe șantier. **Un student din anul IV aflat la practică poate să primească o muncă de răspundere pe un șantier, cum ar fi, de exemplu, cea de ajutor al șefului de echipă.** În această calitate, el ar putea să îndrume și să supravegheze lucrările de trasare, cofrare, montare de armături, turnarea betonului. **S-ar îmbina în acest mod foarte bine cunoștințele practice ale unui șef de echipă cu cele teoretice ale unui student din anul IV, spre folosul ambelor părți.** De menționat faptul că sînt destule șantiere care duc lipsă de cadre.

M. P.

Practica... cu termen redus sau calvarul unor studenți gălățeni

Cei 17 studenți ai grupei de Frigotehnie din anul V al Facultății de mecanică din Institutul politehnic gălățean au fost repartizați pentru practica de documentare în vederea realizării proiectului de diplomă la Reșița, București și Cluj. Celor 6 studenți de la „Tehnofrig" întreprinderea le-a pus la dispoziție cu bunăvoință toată documentația, în afară de desenele absolut necesare întocmirii unui proiect. Ozalidul lipsește în momentul de față din multe întreprinderi, iar viitorii ingineri sînt siliți, astfel, să-și prelungească pînă la o dată încă necunoscută începerea lucrărilor efective la proiect.

Gălățenii ne-au adus la cunoștință, în afară de problema lipsei ozalidului, și alte lucruri care împiedică buna desfășurare a ultimei lor practici în producție. Se știe, astfel, că realizarea unui proiect în frigotehnie necesită o documentație în cel puțin două întreprinderi, dat fiind faptul că nu tot aparatajul e construit în același loc. De pildă, o studentă care și-a ales ca proiect o instalație frigorifică în industria alimentară, cu 3 nivele de temperatură, ar fi trebuit să se documenteze nu numai la Cluj (cum s-a întîmplat), ci și în alte patru întreprinderi. De asemenea, documentația, ca și în anii trecuți, s-ar fi cerut făcută într-o lună de zile și nu doar în cele 10 zile în care abia ai posibilitatea să te obișnuiești cu întreprinderea, așa cum li s-a întîmplat studenților gălățeni.

Interesîndu-ne, am aflat că totul pornește de la serviciul contabilității Institutului politehnic Galați, al cărui șef a anunțat că „a găsit niște ordine mai vechi în sertar" și, în urma descoperirii, s-a gîndit să facă economii pe spinarea viitorilor ingineri. **Conducerea institutului a aprobat. Dîndu-și seama că, în realitate, studenții sînt păgubiți în însăși pregătirea lor profesională de viitori specialiști, prof. univ. C. Stamatescu, titular al cursului de mașini și instalații frigorifice, a cerut insistent rectorului și Ministerului Învățămîntului să admită studenților să-și desfășoare practica în două întreprinderi, pe o perioadă corespunzătoare (de circa o lună), așa cum procedează și alte institute din țară cu profil asemănător. Intervenție fără rezultat. Așa se face că, stînd de vorbă cu studenții gălățeni am aflat că** se văd obligați să se deplaseze pe cont propriu în celelalte centre, ori să roage pe vreun cunoscut să le trimită documentația prin... poștă. Altfel riscă să-și susțină proiectul nu în perioada stabilită pentru actuala promoție de absolvenți, ci...

Se mai impun și cîteva precizări legate de condițiile de cazare puse la dispoziția studenților veniți în practică. **Institutul politehnic clujean și-a primit cei 6 (!) oaspeți la căminul de băieți „George Coșbuc", în camere cu paturi suprapuse și mobilier scos de la reformă. E de mirare că serviciul social și administrația căminului s-au gîndit să repartizeze în acest cămin (de băieți) studentele venite de la Galați care, firește, sînt silite să folosească aceeași baie, același spălător, aceleași instalații sanitare împreună cu ceilalți locatari ai căminului. În asemenea condiții practica nu mai este practică, iar elanul caracteristic celor ce absolvă facultatea se pierde.** E timpul, de aceea, ca și conducerile Institutului politehnic din Galați și ale institutelor gazdă să-și dea seama că studentul din anul V este încă student și trebuie deci să se bucure de toate drepturile ce i se cuvin.

Vlad H. BOTOȘANU

OMUL ÎN PIESE DE SCHIMB

1 Ficatul... de rezervă

2 Grefele de plămîni

Nu s-a reuşit încă să fie înlocuit ficatul lezat cu un organ artificial care să asigure chiar temporar funcţiile sale, aşa cum s-a reuşit pentru inimă şi vezica urinară ; de asemenea, nu s-a reuşit a se crea condiţii artificiale de depuraţie sanguină cum s-a reuşit cu rinichiul artificial sau cu placenta artificială.

Dacă perspectivele de a înlocui ficatul lezat printr-o grefă hepatică nu par apropiate din motive imunitare şi tehnice, curăţirea sîngelui prin trecerea lui printr-un ficat sănătos este pe cale de realizare.

Cîteva lucrări americane şi italiene recente arată rezultatele obţinute deja în realizarea unei metode experimentale care permite trecerea sîngelui unui animal — respectiv al unui cîine — prin ficatul de porc izolat şi conservat. În condiţii optime, într-o celulă termostatică, sîngele arterial al cîinelui este racordat la ficatul de porc izolat şi sîngele perfuzat este readus în venele cîinelui. Ficatul de porc izolat îşi păstrează structura anatomică, funcţiile biliare şi cromagoge timp de cîteva ore. Circulaţia intrahepatică se face în întreg ficatul, iar cîinele donneur nu arată vreo incompatibilitate chiar după mai multe şedinţe de perfuzie prin ficatul de porc.

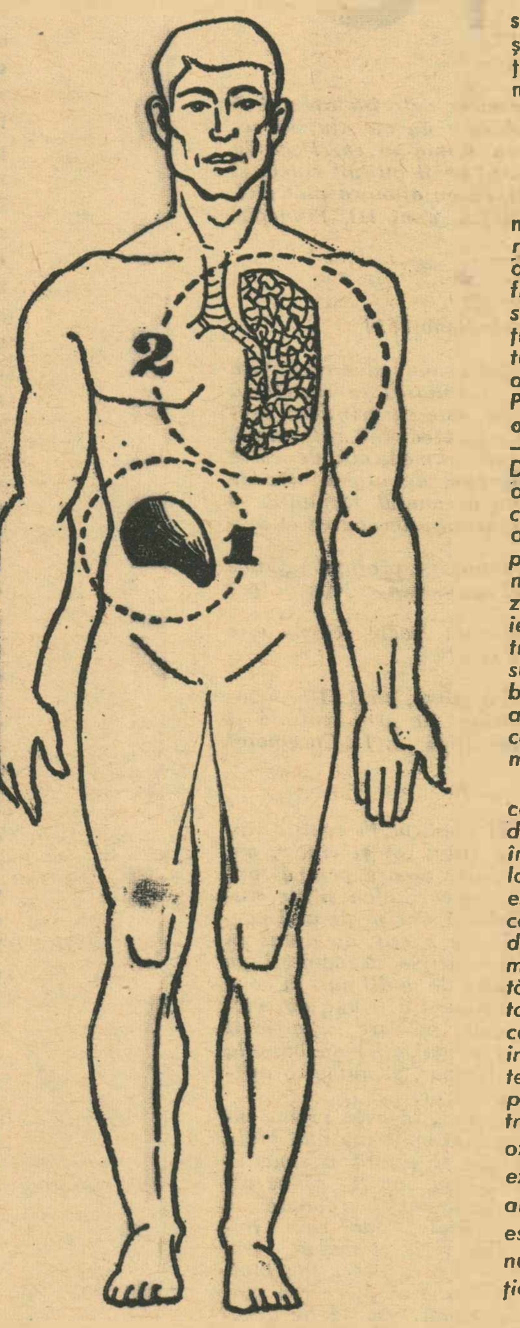
S-a realizat astfel o metodă experimentală de simbioză între un cîine şi un ficat izolat al altui animal care depurează sîngele. Ficatul porcului apare astfel ca o veritabilă piesă temporară de schimb pentru cîine.

Toate încercările de mai sus au avut ca scop crearea unui mijloc de a prelungi viaţa unui organism cu ficat în stare de leziuni grave şi ameninţat cu moartea, pînă la repararea ficatului lezat. Ideea a plecat de la necesitatea de a salva oameni cu insuficienţă hepatică gravă, suferind de ciroză sau de hepatită acută, cu punerea ficatului în repaus şi cu cîştigarea timpului pînă la apariţia regenerărilor în ficatul lezat. Recent metoda a fost aplicată la om.

Un chirurg de la Universitatea din Kentucky a supus 8 bolnavi în stare de comă gravă hepatică, cu leziuni ireversibile, la perfuzia sîngelui lor printr-un ficat sănătos de porc păstrat în celulă termostatică.

Şedinţele de depuraţie sanguină au durat în medie 6 ore.

Cinci din cei 8 bolnavi au prezentat o ameliorare evidentă în timpul şedinţelor de „dializă hepatică".

La un tînăr suferind de hepatită virală gravă şi care era în comă de două săptămîni s-a obţinut o revenire temporară, bolnavul putînd să vorbească şi să se alimenteze.

În prezent se caută aplicarea acestei metode de dializă sanguină prin ficat izolat heterolog la bolnavi cu stări grave, dar reversibile.

Se utilizează astfel un „ficat de schimb", permiţînd cîştigarea de timp şi supravieţuirea bolnavilor cu afecţiuni hepatice grave, ca apoi organismul să-şi reia activitatea normală.

Conf. dr. VENIAMIN RUNCAN

★

În multe împrejurări patologice, mecanismul respiraţiei nu poate fi realizat fie din cauza „pompei", fie din cauza obstruării căilor de acces, fie din cauza plămînului însuşi. Astfel s-a născut ideea „protezării" respiraţiei, adică de a înlocui funcţia aparatului respirator cu un aparat. Un astfel de aparat este plămînul de oţel. Plămînul de oţel — al cărui principiu a fost schiţat încă din 1876 de Woillez — a fost introdus în practică de Drinker în 1928. Bolnavul este introdus, cu excepţia capului, în aparat, care constă dintr-o cameră etanşă de oţel în care se creează variaţii de presiune : negativă (cînd aerul atmosferic va intra în plămîni) şi pozitivă — suprapresiune (cînd aerul va ieşi din plămîn). Acest aparat se întrebuinţează în anumite forme de insuficienţă respiratorie cronică, cînd bolnavul nu are nevoie permanent de asistarea respiraţiei şi mai ales în cazurile de formă spinală de poliomielită.

În alte împrejurări, plămînul — cel mai ades unul singur — şi-a pierdut elasticitatea şi nu-şi mai poate îndeplini funcţia în cadrul parametrilor biologici obligatorii sau, ceea ce este mai grav, este atins de o boală care nu are altă sancţiune decît îndepărtarea lui. Tehnica chirurgicală modernă poate asigura aceasta, astăzi lobectomiile şi chiar penumonectomiile au intrat în practica chirurgicală curentă. Dar practicarea acestor intervenţii este limitată de integritatea absolută de moment şi de perspectivă a celuilalt plămîn, care va trebui să asigure integral nevoile de oxigen ale organismului. Numeroase experienţe efectuate pe animale au arătat că transplantarea pulmonară este tehnic realizabilă şi că plămînul transplantat este capabil să funcţioneze perfect.

Problema esenţială a grefei pulmonare — aşa cum a mai fost arătat — este lupta împotriva tendinţei organismului de a elimina organul transplantat, dar utilizarea medicamentelor din seria antimitoticelor asociate sau nu cu iradierea, pentru a inhiba răspunsul imunologic al organismului, pare să fi rezolvat acest important impediment.

Din punct de vedere al obţinerii organului de grefat, este puţin probabil că vor putea fi utilizaţi donatori umani în viaţă ca sursă a grefelor de plămîn, avînd în vedere efectele în timp ale unei penumonectomii. Rămîn alte două surse : heterogrefele de specie neumană, care, în ciuda rezultatelor favorabile obţinute cu rinichiul de cimpanzeu la om, nu par să fie în atenţia cercetătorilor şi în sfîrşit grefa de plămîn de la cadavru omenesc — pregătită şi conservată în anumite condiţii — care a constituit pînă în prezent şi care se pare că va constitui şi în viitor sursa probabilă de grefe pulmonare.

În ceea ce priveşte conservarea ţesutului pulmonar, ea poate fi prelungită pînă la maximum 24 de ore, cu condiţia ca vasele sanguine să fie spălate cu soluţii cu greutate moleculară mică, heparinizate şi reci şi de a-l păstra la o temperatură de 4°C într-un rezervor cu oxigen la o presiune de 3 atmosfere.

După ce s-au practicat mai mult de 400 hemotransplantări de plămîni la cîine (prima grefă de plămîn întreg reuşită datează din 1951), la 11 iunie 1963 s-a practicat prima grefă de plămîn şi la om. Primitorul a fost un bolnav suferind de neoplasm bronsic sting, iar plămînul grefat a provenit de la un om cu colaps cardiovascular consecutiv unui infarct de miocard, a cărui reanimare a fost imposibilă. Acest plămîn a funcţionat perfect timp de 17 zile (angiografia de control a arătat o perfuzie excelentă a plămînului sting grefat). Bolnavul a decedat în a optsprezecea zi după intervenţia chirurgicală din cauza accentuării unei insuficienţe renale (rinichiul era deja deficitar preoperator).

Experienţa cîştigată din aceste tentative este extrem de valoroasă, fără a avea însă pretenţia că în acest domeniu totul este rezolvat. Prin eforturile unite a cît mai multe centre de chirurgie, în care eforturile şi cercetările chirurgilor să nu fie izolate, ci unite cu cele ale imunologilor, biochimiştilor, fiziologilor, se va ajunge cît mai repede la rezultate concludente. Calea rămîne deschisă şi într-o zi din viitor transplantarea plămînului va deveni o operaţie utilizată în practică fără nici un fel de risc, intrînd în cadrul indicaţiilor terapeutice rezonabile din patologie.

Dr. A. VERNER
medic primar

BREVIAR

A apărut numărul 8 din „Caietele selective" ale cercurilor ştiinţifice studenţeşti, editat la Facultatea de medicină veterinară din Timişoara. O dată la 6 săptămîni au loc aici şedinţe de comunicări pe facultate la care se prezintă trei dintre cele mai bune referate realizate de cercurile ştiinţifice studenţeşti. Totodată un grup de studenţi îşi informează colegii asupra unor noutăţi apărute în publicaţiile de specialitate străine. După fiecare din aceste şedinţe apare un număr al publicaţiei amintite cuprinzînd lucrările prezentate şi cele 6-7 recenzii. Publicaţia, litografiată la atelierul institutului, are circa 40 de pagini şi îşi difuzează tirajul de 300 de exemplare la preţul de 1,20—1,30 lei bucata. Aproape toate numerele sînt epuizate, fiind solicitate de absolvenţii institutului, pentru a căror activitate în producţie lucrările efectuate de studenţi se dovedesc utile. După cum se vede, o asemenea publicaţie, solicitată de cîţiva ani de cercurile ştiinţifice studenţeşti din multe institute, a putut fi editată şi poate să apară în continuare cu succes într-o facultate mică din Timişoara. În asemenea condiţii este evident că întîrzierea apariţiei unor asemenea caiete selective şi în alte institute sau centre universitare nu se datoreşte decît lipsei de iniţiativă.

Sîntem profund indignați ! ! !

Nicoleta Tutelcă a pătat numele de student !

E de neînchipuit purtarea acestei studente, indiferența cu care a săvîrșit aceste fapte !

De ce nu s-a luat atitudine de la apariția primelor semne ale abaterii ?

Amîndoi trebuie să-și primească răsplata pentru comportarea lor imorală și inumană !

Să se publice măsurile luate !

A FI CINIC

Foiletonul „A fi cinic" publicat în nr. 11 al revistei noastre a stîrnit, cum era de așteptat, oprobriul unanim al opiniei publice. Scrisorile primite pe adresa redacției fac un violent rechizitoriu „eroilor" incriminați, condamnînd atitudinea lor, cerînd hotărîri și măsuri drastice de salubritate morală !

Stimați tovarăși,

Sînt convins că, la fel ca mine, cei mai mulți dintre colegii de generație au trăit o senzație foarte neplăcută citind faptele prin care Nicoleta Tutelcă a pătat numele de student, pe care-l purtăm și-l prețuim atîtea zeci de mii de tineri din țara noastră (...).

Apreciez preocupările revistei noastre de a pune în dezbaterea opiniei publice astfel de fapte. Vă rog să publicați la timpul potrivit rezultatul final al anchetei dv., adică măsurile adoptate de forurile competente în legătură cu comportarea imorală a studentei Nicoleta Tutelcă. (GH. MANONIU, student, V, Filologie, Timișoara).

★

Pe „distinsul" prieten al Nicoletei T. sîntem obligați, în fața conștiinței și a demnității noastre, să-l blamăm. În loc să-i dăruiască fiicei sale zîmbetul și farmecul copilăriei i-a dăruit lacrimile și durerea mamei. El a depășit vîrsta gîndirii premature și s-a exclus singur din viața colectivității.

Nicoleta Tutelcă însă este colega generației noastre. Ea trebuie să simtă oprobriul colectivului ei (care de mult avea obligația să o cunoască și să intervină). (C. TOMA DRĂGULESCU, Constanța).

★

Cine l-a ajutat pe individ (mi-e silă să-i pronunț numele) să ajungă la Muzeul „Grigore Antipa", acel for de știință, prin cîteva referințe elogioase, mai ales că și ca pregătire profesională era mediocru ? Nu cumva persoanele care i-au înlesnit această ascensiune au evitat să spună adevărul și tocmai acest lucru le dezonorează și le pune sub semnul întrebării ?

La dosarul individului se găsesc cu siguranță referințele în cauză. Nu le treceți cu vederea, căci de aici începe infecția. Învățămîntul trebuie neapărat să fie curățat din rădăcină de această periculoasă plagă.

Cu deosebită considerație,
Un dascăl pensionar.

★

Cred că egoismul meschin, frivolitatea brutală care o caracterizează pe studenta Nicoleta Tutelcă nu-și au locul în conștiința oamenilor din societatea noastră. Societatea noastră, organizația de tineret trebuie să vegheze cu grijă ca așa ceva să nu se mai întîmple, ca rămășițele burgheze din mentalitatea unor oameni să fie strivite sub călcîiul opiniei sănătoase, umane, solidare a tineretului nostru.

Cu respect, MARIAN M.,
student, Institutul politehnic
„Gheorghe Gheorghiu-Dej"-
București.

★

Este trist și surprinzător cum în mijlocul nostru, al tineretului studios de astăzi, se mai găsesc și astfel de studenți. De ce această atitudine nu a fost vestejită din timp de conducerea facultății și organizația U.T.C. ? Această studentă a trăit pînă acum izolată ? Ce au de spus colegele ei, „prietenele" ei ? De ce nu au luat atitudine de la apariția primelor semne ale abaterii ?

Studenta Nicoleta Tutelcă a ajuns pînă la asemenea comportare datorită faptului că au existat oameni care nu au știut să repudieze tot ce era josnic în ea. Dacă în locul acestor oameni ar fi întîlnit colegi și prieteni adevărați, ea nu ajungea pînă aici. (RODICA TODERIȚĂ, anul III, Filologie, Bacău).

★

Sîntem profund indignați ! ! !

Asemenea oameni și mai ales asemenea tineri nu merită să trăiască în societatea noastră; într-adevăr, este surprinzător faptul că studenta de la Medicină veterinară, anul III, nu a fost împiedicată de către colegii ei de grupă, de organizația de U.T.C. și de către decanatul facultății să ajungă atît de departe în decăderea ei morală ! ! !

Ne-am simțit rușinați și profund mîhniți de existența unei asemenea colege de generație !

Trebuie ajutată mult, poate că nu este prea tîrziu pentru ea ! ! !

Cu toată stima, anul II-b Actorie, Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale"

★

Citind materialul publicat în revista dv. din 18 martie sub titlul „A fi cinic", am resimțit pe de o parte oroare pentru faptele „savantului" Torcea Ștefan și ale studentei Nicoleta Tutelcă, dar pe de altă parte și satisfacția că, în sfîrșit, au ajuns în fața opiniei publice actele neomenești pe care Torcea le comite de mulți ani. În concepția lui eram destinată a fi una din victimele „fotoliului-pat" pe care cu grijă îl instalase în sediul organizației de bază la Muzeul „Grigore Antipa", și numai o apărare disperată m-a salvat.

Sînt convinsă că dacă în acea vreme lucrurile n-ar fi fost mai mult sau mai puțin „cocoloșite" și el ar fi primit o sancțiune mai drastică, nu ar fi ajuns astăzi la faptele neomenești relatate la rece în actele oficiale, dar care impresionează pe orice soție și mamă. Din cauza lui au fost obligate, direct sau indirect, mai multe persoane să plece din muzeu, unde el a continuat însă să fie apreciat și chiar avansat de cei în drept (după faptele pentru care fusese scos din funcția de secretar al organizației de bază !), deși activitatea lui științifică este practic nulă. Dat fiind trecutul lui „glorios", mă întreb care este partea lui de vină și care a studentei Nicoleta Tutelcă în adulterul și maltratarea soției sale. Probabil că cercetările vor lămuri și acest aspect ; sigur este însă că amîndoi trebuie să-și primească răsplata pentru comportarea lor imorală și inumană, nedemnă de societatea în care trăim ! (Autoarea ne-a rugat să nu-i dezvăluim numele și ne conformăm).

★

E de neînchipuit purtarea acestei studente, indiferența cu care ea a săvîrșit aceste fapte, lipsa celei mai elementare exigențe morale, ușurința cu care ea a privit destrămarea unei familii, numai pentru a-și atinge scopuri josnice, egoiste. Cred că e necesar ca organizația U.T.C. din facultate să analizeze serios purtarea studentei Nicoleta Tutelcă și măsurile disciplinare să fie date pe măsura faptelor.

Am dori ca revista să publice în continuare măsurile luate de organizația U.T.C. a Facultății de medicină veterinară și organizația P.C.R. a Muzeului „Grigore Antipa" pentru îndreptarea acestei situații, care a revoltat pe toți studenții din anul nostru de studii. (MIRCEA SPUDERCĂ, anul IV, Finanțe, I.S.E. București).

★

Sîntem informați că organizațiile U.T.C. și A.S., precum și decanatul Facultății de medicină veterinară din București au trecut la analiza și cercetarea faptelor incriminate în foiletonul nostru și ne asigură că vor lua măsurile cuvenite. Vom reveni !

TALENT, VOCAȚIE, APTITUDINE... Noțiuni înrudite
pe care trebuie să le descoperim la momentul cel m
lor, în așa fel încît, conjugîndu-le cu activitatea d
dăm strălucire și, implicit, să ne dobîndim o personal
orice om e înzestrat cu o înclinație naturală, spre p
e firesc să tindă. Cît e de plăcut să auzi : „Are ure
cap matematic" ; „Are mîini de aur..." Dar cine are ta
dine pentru ceva, trebuie să și păstreze ceea ce
calitățile dobîndite prin naștere, prin muncă, prin stud
auzi despre cineva că „Are darul beției" sau alte asem
i-au îngropat zestrea cu care a venit pe lume. Desp
se zice în popor că este „Brînză bună în burduf de cîine".

Munca, o condiție „sine qua non"

Sîntem în atelierul din strada Pangrati.

REP. : Se poate spune categoric că există vreun om care s-a născut fără absolut nici o înclinație ?

ION JALEA : O astfel de venire pe lume ar fi un non-sens. Dar omul este dator să-și descopere **aptitudinea dominantă** din timp, s-o exerseze, s-o împlinească. Șoferul, pictorul, țesătoarea, arhitectul, tipograful, pilotul — toți au o anumită înclinație nativă. Bineînțeles, putem stabili și o ierarhie a valorii profesiunilor, a dificultății realizării individului într-un domeniu de activitate sau altul, deși esențial este, cred eu, ca fiecare să știe că și-a urmat drumul căruia îi era destinat, că și-a desăvîrșit mai micul sau mai marele său tezaur natural prin muncă, prin cercetare, prin studiu. Munca este o condiție **sine qua non** a talentului. Un talent dublat de o fire destoinică, stăruitoare, este o poliță semnată în alb și cu acoperire în aur, în vederea reușitei. Pot fi date nenumărate exemple : Brâncuși, Babeș, Enescu — corifei ai muncii, oameni care, în condiții de realizare de multe ori vitrege, și-au decis singuri „soarta", socotindu-se a fi primii răspunzători de afirmarea darurilor cu care-i înzestrase natura. Brâncuși, se știe, a făcut o școală de sculptură în lemn, a luat contact cu **disciplina meseriei** (și subliniez aceste cuvinte). În artă, de multe ori, se comit confuzii grave între ceea ce se cheamă inspirație și lipsa unui program de lucru riguros. Chestiunea este infinit mai complexă...

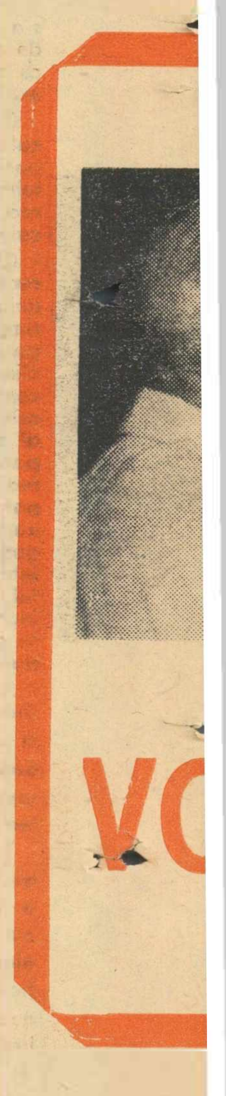
REP. : Desigur, și poate că ar fi nimerit să adăugăm că realizarea vocației fiecărui om (oricît de măruntă ar părea aceasta) depinde de **suportul uman** pe care îl are la îndemînă talentul, de „pămîntul" în care este implantat. O floare superbă obligată să crească într-un sol pietros, sterp, sărăcăcios, se ofilește.

I. J. : Importanță mai au, de asemenea, factorii înconjurători — o sumedenie de factori. În ultimă instanță însă contează **răspunderea fiecăruia față de propria sa realizare.** Cei care cataloghează ratarea unora drept o fatalitate greșesc. Departe de mine gîndul că nu sînt pe lume și ratări, eșecuri nedrepte, ale unor oameni înzestrați și chiar muncitori, dar excepțiile de acest fel se însoțesc mai întotdeauna cu cauze subiective foarte dureroase, patologice etc.

REP. : S-ar putea spune deci că garanție (sau componentă) a împlinirii vocației fiecăruia este desăvîrșirea personalității omului.

I.J. : Omul trebuie să aibă încredere în ceilalți oameni, dar — de la o vîrstă în sus, de la o anumită treaptă a precizării personalității sale — e bine să dispună de o asemenea **construcție interioară** încît personalitatea sa să se țină pe picioare proprii, să-și asume răspunderea și implicit riscurile legate de desăvîrșirea unei vocații. Un alt aspect, și mai complicat, al temei puse în discuție : **plafonarea** (care este, evident, tot un fel de ratare). Plafonarea nu se manifestă doar în artă, ea poate să apară pretutindeni unde stăpînește mulțumirea de sine, unde **spiritul stagnează.** Aici intervine o „complicație" : orice

om care se vre
de domeniul în
face (și e bin
vreme un plan c
(încotro mă înd
ce anume pun
socotesc princ
cundar etc.)... C
ia lucrurile cu
trece, trec zece
chiar mai mulți
de activitate (c
luează, alte gus

îl guvernează. Pl
depășit. Ce faci ?
tru că ai „sistem
cu care de fapt t
a fost un fel c
a reușitei tale, o
inspirata suplețe
nu se confunda c
noilor stări de fap
amintesc cu plăc
confidența pe ca
cîndva un deoseb
gizor : „Vă spun
un timp, simt nev
cînd lucrez, un om
că așa cunosc, în
lor de gînduri și si
selectez și îmi îns
se potrivește și
meu". „Bagajul" o
oricum, remarcabi
că e de datoria lu
ze" în permanență
tivizeze", pentru c
îmbătrîni, chiar d
anumit sens nemu

REP. : Revenind l
a împlinirii unei voc
atît în activitățil
gîndire, cît și în c
afect, reiese că o
rală se poate ușor
tele dacă omul nu
serios.

I.J. : Să nu ne
(mai ales că une
acesta atît de co

naturii
cultivării
, să le
tă. Căci
căreia
", „Are
, aptitu-
dezvolte
e cînd
si" care
de om

diferent
ază, își
!) din
spectivă
orțe, pe
adar ce
se-
te, omul
timpul
ani și
iul tău
și) evo-
coperiri

unele adevăruri supără), dar avem colegi (și tineri, și mai puțin tineri, și mai talentați, și de un talent mai mijlociu) care se refugiază, cu bună știință, în activități mai facile, cu o reușită mai rapidă, oameni oricum înzestrați, care-și părăsesc vocația reală ca să obțină — autotrădării lor — satisfacții imediate, fie morale, fie materiale. Țin să reamintesc că realizarea ține și de un plan de perspectivă, care nu se modifică chiar așa, în raport cu orice posibilitate minoră de afirmare, ci în raport direct cu linia majoră a personalității tale, țintind departe, ascendent.

REP.: Mi-aș permite să adaug că mai există regretabile deosebiri între cei care absolvă, la ora actuală, un institut politehnic, să zicem, și cei care absolvă un institut de artă. Actorii, pictorii sau regizorii tineri, dacă stai de vorbă cu ei, dovedesc a nu avea nici pe departe acel plan de perspectivă, personal, de care ați amintit mai înainte. Inginerii însă, arhitecții — proaspeți absolvenți — parcă știu mai exact ce vor, încotro se îndreaptă vocația lor...

I. J.: Dacă este exact ceea ce spuneți, ar fi un simptom nedorit, care-ar trăda persistența ideii greșite după care arta este un cîmp de activitate în care „hazardul" (confundat cu **inspirația**) își face jocul. Biografiile trecutului demonstrează fără drept de apel cît de eronat este un asemenea punct de vedere. Atunci, de ce persistă? E o simplă dovadă de superficialitate? Prea puțin... Poate că e dovada unei munci educative mai slabe în institutele de artă.

COLOCVIUL NOSTRU CU

ION JALEA

artist al poporului

și

EDMOND NICOLAU

profesor universitar

DESPRE

...AȚIE • TALENT • RATARE...

Anchetă de MIHAI STOIAN

Face omul în viață cît poate?

Cărțile de specialitate definesc astfel aceste două noțiuni:

- **Talent** = însușire naturală datorită căreia poți face mai bine decît alții un anumit lucru.
- **Vocație** = preferință imperioasă pentru o activitate profesională sau artistică, la o persoană care posedă aptitudinile necesare.

★

Ne aflăm la Centrul de Calcul Economic și Cibernetică Economică din București. Gazda noastră: prof. univ. **EDMOND NICOLAU.**

REP.: Am ținut să reproducem definițiile de mai sus, știind că dumneavoastră, ca om de știință, aveți desigur vocația exactității.

ED. N.: Realitatea este că atît talentul cît și vocația pot fi definite cvasi-matematic. Punem doi oameni să descifreze, la prima vedere, o problemă matematică sau o partitură și spunem despre cel care s-a descurcat mai repede că este un om talentat. Cu o precizare: chestiunea talentului trebuie judecată dinamic, în desfășurarea ireversibilă a oricărei existențe. Despre vocație: dacă un om își consumă foarte mult timp liber (practic tot timpul său liber) pentru a-și desăvîrși aptitudinile sau talentul, zic că el are vocație pentru profesiunea respectivă. Bineînțeles, talentul și vocația sînt supuse condițiilor sociale, ceea ce înseamnă că, din acest punct de vedere, lucrurile se prezintă la noi extrem de favorabil.

REP.: Ați putea stabili o paralelă, desigur cu un anumit grad de relativitate, între manifestările talentului, ale vocației în știință, pe de-o parte, în artă, pe de altă parte?

ED. N.: Cine cercetează istoria științei descoperă ușor un adevăr fundamental: talentele științifice apar foarte de timpuriu și se manifestă puternic de la cele mai fragede vîrste (vezi Einstein, Galois, Pascal ș.a.). Iată și un exemplu mai apropiat inimii noastre: Vlaicu. În copilărie, Aurel Vlaicu dădea în permanență dovada unei deosebite ingeniozități: și-a construit, la cîțiva ani, o bicicletă de răchită, a tras lumină electrică din stradă în casa gazdei sale, ca să-și încălzească dimineața ceaiul pe reșou ș.a. Deci, atenție la vîrstele mici! Am cunoscut un copil care avea „prostul" obicei de-a căuta pretutindeni cutii goale de conserve din care făcea fel de fel de lucruri, „invenții". Părinții, deși s-ar putea spune că nu e prea „igienic" să umbli cu astfel de cutii, eventual ruginite, l-au lăsat în pace, dar nu din neglijență, ci cu bună știință. Astăzi, copilul de ieri e un tînăr extrem de dotat în domeniul electronicii.

REP.: Dîndu-vă dreptate în legătură cu apariția mai de timpuriu a talentului științific, înțelegînd și sensul exemplelor furnizate de dumneavoastră, putem ajunge la concluzia că avînd în vedere această deosebire a celor două domenii — știință, artă — se impune ca încă din copilărie să fie arătată o mai mare solicitudine talentului, vocației științifice? Iar dacă este așa, nu înseamnă că și riscurile legate de realizare sînt mai mari, de vreme ce, la vîrstă mică, desenul personalității omului abia dacă se conturează?

ED. N.: Sînt chestiuni care-ar trebui să-i preocupe, în primul rînd, pe psihologi, pe profesori, pe părinți. Și cum mă număr și eu printre profesori — e drept, pentru vîrste ceva mai mari — cred că merită într-adevăr să acordăm atenția cuvenită definirii personalității tinerilor, stimulării responsabilității fiecăruia față de propria flacără interioară. Fiecare tînăr e **o speranță** (o speranță a sa față de sine și o speranță a celorlalți). Speranța este o judecată subiectivă. Deci riscul erorii există. Și-atunci se naște alt punct de vedere: **în viață fiecare om face cît poate,** ținînd seama de posibilitățile sale reale și de condiționarea socială. Acceptînd pînă și acest punct de vedere, tot rămîne să te întrebi: dar cum „măsori", cum reușești să apreciezi cît mai precis „cît poate face omul respectiv în viață"? Sub acest „cît poate" se ascunde, de multe ori, ratarea. Un om ratat este o fostă speranță neîmplinită, un om care n-a izbutit să se afirme fiindcă nu și-a realizat posibilitățile cu care era înzestrat de natură.

REP.: Fiindcă ne aflăm la un centru cibernetic, mi-aș îngădui **să vă** pun și o întrebare legată atît de tema pusă în discuție, cît și de locul în care se desfășoară dialogul nostru: **putem vorbi de mașini talentate?** Analogia cu complexele mașini moderne poate servi investigației pe care încercăm s-o întreprindem în ancheta de față?

ED. N.: Fără îndoială că răspunsul este afirmativ. Dar în privința mașinilor trebuie să fim atenți: toate funcționează pe baza programului stabilit de oameni. Există mașini care se autoprogramează, ca și mașini care elaborează programul altei mașini (pornind, bineînțeles, tot de la programarea de către om). Așa cum v-am dat mai înainte exemple de oameni de știință celebri, vă pot da acum un exemplu din lumea mașinilor: calculatorul electronic „CONTROL DATA 6 800", capabil să facă **zece milioane de operații pe secundă** — cel mai rapid matematician, pînă la această oră a deceniului, secolul XX. Asemenea înzestrați matematicieni electronici au, practic, o memorie nelimitată, în stare să înmagazineze miliarde de numere. Și ca să trecem la analogie — atingînd tangențial și tema propusă — e cazul să amintim că există **generații** de mașini electronice, fiecare generație dovedindu-se mai înzestrată, mai aptă să facă față necesităților crescînde ale societății umane în care sînt produse. Aici putem vorbi și despre talent, dar ca o reflectare de fapt a talentului celui care a conceput și a programat mașina. Iată, așadar, că „talentul" mașinii sporește din generație în generație, căci (și analogia cu omul e destul de perfectă, în anumite limite) în fiecare zestre naturală (sau mecanică) se află incluse și aptitudinile celor de dinainte. Astfel, în generația a doua de mașini se lucrează cu programare automată (adică nu i se mai spune, de pildă, ce anume să facă pentru a calcula logaritmul unui număr — mașina îl calculează singură). A treia generație de mașini nici măcar nu mai are nevoie să i se dea programul (i se dă doar o problemă de matematică sau de algebră, așa cum se află ea în orice carte de matematică). Un exemplu: „Maria are de două ori vîrsta pe care-o avea Ileana atunci cînd Maria avea vîrsta pe care-o are Ileana astăzi. Dacă Maria are 24 de ani, cîți ani are Ileana?" În cîteva secunde mașina răspunde exact, după ce — în aceleași cîteva secunde — își alege singură programul, face singură analiza logică și rezolvă problema. Se poate spune despre „CONTROL DATA 6 800" că are... talent matematic? Fără doar și poate. Însă, repet: aici vorbim despre talent ca despre o reflectare de fapt a talentului celui care a programat mașina. Continuînd analogia (cu toate rezervele inevitabile) putem spune că și un om își însușește mai bine sau mai rău anumite programe și aici apare superioritatea omului care, prin conștiință, are posibilitatea autocontrolului și a autodirijării, respectiv a autodepășirii, ceea ce mașina nu are pînă în momentul de față. Iată-ne, așadar, la porțile aceleiași mari probleme a educării și a autoeducării...

Calitatea înaltă a unei societăți este strîns legată de posibilitatea fiecărui om de a se realiza cît mai deplin, de a se dezvolta la maximum. Socialismul asigură desăvîrșirea vocațiilor, afirmarea talentelor, a aptitudinilor — suma tuturor reușitelor umane dînd și ea calitatea înaltă a societății noastre. Fiecare om are însă propriile sale îndatoriri față de înclinațiile naturale, ceea ce înseamnă de fapt că fiecare participă din plin la organizarea și construirea vieții noi. Increderea în societate și în viitor sînt obligații în plus, ale tuturor, în vederea desăvîrșirii. „Îmi iubesc munca, activitatea" — spune un om, însă asta poate să însemne și: „Nu mă plîng cu munca mea", dar ar fi bine să însemne: „N-aș vrea să duc niciodată altă activitate, să am o altă muncă!"

Cea mai bună parte a talentului, a vocației, a aptitudinilor fiecăruia trebuie pusă în slujba colectivității. Detectarea socială a marilor talente, a vocațiilor majore, fără a se neglija astfel nici o aptitudine, duce la îmbogățirea substanțială a tezaurului național. Dezvoltarea maximă a capacității fiecăruia corespunde posibilităților de folosire maximă a acestor aptitudini în slujba societății. Trădarea vocației proprii este egală cu un dublu furt; căci ai furat și de la tine și de la ceilalți, de la colectivitatea care așteaptă și are interes ca orice om să se realizeze cît mai deplin.

țial e
, pen-
ilibilă,
, care
olară"
dă de
ezi (a
ismul)
ltă îmi
cat de
ăcut-o
al re-
de la
dături,
pentru
lumea
nosc,
ce mi
agajul
este,
crede
unde-
l „ac-
poate
ntr-un
primă
ca —,
de
te de
natu-
bucă-
le în
ărare
enul
artei,

ANIMATORI UNIVERSITARI

PETRU PONI

S-au scurs aproape șapte decenii de cînd, în noul local al Universității ieșene, s-au inaugurat laboratoarele de chimie, concepute și organizate de profesorul Petru Poni, unul din iluștrii fondatori ai școlii românești de chimie, acela care s-a dăruit cu toate forțele, cu toată capacitatea și străduința muncii de pionierat în această ramură a științei.

Fiu de țărani răzeși din satul Secărești, de lîngă Iași, Petru Poni s-a născut la 4 ianuarie 1841. Terminînd școala primară în Tîrgu-Frumos, în anul 1852, se înscrie ca intern la liceul de la Academia Mihăileană și apoi la Universitate.

În anul 1859, în timpul Unirii Principatelor Române, Petru Poni a plecat la Paris pentru a-și continua studiile în specialitatea fizică și chimie.

Întors în țară licențiat în chimie, a fost numit în anul 1866 profesor la Academia Mihăileană și la Școala Militară, iar în octombrie 1878 Petru Poni, prin concurs, obține catedra de chimie la Universitatea din Iași, la care a profesat timp de 33 de ani.

Între timp el a fost ales membru al Academiei Române (1889) și apoi președintele ei. În trei rînduri, pentru scurtă vreme, el a ocupat funcția de ministru al instrucțiunii publice. S-a stins din viață la vîrsta de 84 de ani, în seara zilei de 2 aprilie 1925, în orașul în care Petru Poni a slujit cu devotament și pasiune învățămîntul și știința.

Asupra formației sale progresiste ca și asupra caracterului său plin de dîrzenie și fermitate o puternică influență au exercitat-o o serie de factori a căror cunoaștere ne face să înțelegem mai bine atît concepțiile sale progresiste cît și rolul covîrșitor pe care Petru Poni l-a îndeplinit în dezvoltarea științifică a țării noastre.

Fiind fiul unor țărani moldoveni, el a cunoscut viața chinuită și plină de necazuri a acestora. Prin aceasta se explică faptul că Petru Poni nu a pierdut nici o ocazie fără a se manifesta ca un aprig apărător al intereselor țărănimii.

Astfel, în calitate de ministru al instrucțiunii publice, el a militat în permanență pentru asigurarea instrucției și educației tuturor copiilor, indiferent dacă erau de la orașe sau de la sate. Pentru sprijinirea învățămîntului rural, la insistențele lui Petru Poni a luat ființă Casa Școalelor, instituție menită să contribuie la asigurarea bazei materiale necesare funcționării învățămîntului.

Caldul patriotism și atitudinea democratică a lui Petru Poni își trag obîrșia desigur și din influența puternică pe care au avut-o asupra lui mișcările revoluționare din 1848.

După căldura și entuziasmul cu care vorbea de acele timpuri se vede cît de mult au rămas întipărite în sufletul lui amintirile acelor zile. Asupra caracterului său ferm, a modestiei și corectitudinii care caracterizează întreaga viață și operă lăsată de Petru Poni, o influență deosebită au exercitat-o profesorii de la Academia Mihăileană și în special August Treboniu Laurian și Simion Bărnuțiu. Dragostea și recunoștința lui Petru Poni pentru profesorii săi se evidențiază în următoarele cuvinte : „Învățătorii noștri ne făceau să sugem la izvoarele clasicismului antic iubirea de patrie, dreptate și libertate, înălțau aspirațiile noastre și sădeau în sufletul nostru sentimentul datoriei".

În atmosfera de la Academia Mihăileană, Petru Poni a îndrăgit pentru totdeauna munca și a cîștigat tăria de a înfrunta, cu calm și energie, lipsurile și greutățile. În sfîrșit, asupra activității lui Petru Poni o influență tot atît de puternică a avut-o și climatul din cel mai puternic centru de cultură al țării, care, în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, a dus la înființarea primei universități și în care remarcabili oameni de știință ca Ion Ionescu de la Brad, M. Kogălniceanu, A. D. Xenopol, Grigore Cobîlcescu și alții au pus bazele primelor școli în importante ramuri ale științei.

Între multiplele activități pe care le-a îndrăgit și cultivat profesorul și savantul Petru Poni în timpul vieții sale, activitatea științifică a fost aceea care l-a pasionat cel mai mult, aceea care l-a consacrat ca **pionier al chimiei românești**. Prin această activitate, în care înaltul său patriotism s-a îmbinat cel mai armonios cu o nestăpînită dorință de cunoaștere, Petru Poni a deschis primele cărări pe care au pornit ulterior nenumărați chimiști dornici de a contribui, ca și vrednicul lor înaintaș, la cunoașterea bogățiilor țării și la valorificarea lor cît mai rațională în folosul poporului.

În perioada numirii sale ca profesor la Academia Mihăileană, nivelul general al învățămîntului din țară și, ca urmare, și al celui de chimie era foarte scăzut. Nu existau manuale, nici laboratoare ori reviste de specialitate, iar despre lucrări științifice în domeniul chimiei nici nu era vorba.

Petru Poni și-a luat sarcina de a contribui la cultivarea și răspîndirea spiritului științific în România. Ca profesor la Academia Mihăileană, chiar de la început, și-a concentrat eforturile în direcția publicării primelor noastre manuale de fizică și chimie pentru învățămîntul mediu. Manualele și cursurile intitulate : „Curs de chimie elementară" (1869), „Noțiuni de fizică" (1874), „Curs de chimie elementară — fundații pe teoria atomică" și „Elemente de fizică". elaborate de Petru Poni, au contribuit din plin la răspîndirea și cunoașterea noțiunilor de fizică și chimie în țara noastră.

Timp de aproape 50 de ani aceste manuale au contribuit la dezvoltarea învățămîntului chimic din țara noastră, prin ele s-a ridicat predarea disciplinelor de chimie și fizică la un nivel superior și au constituit principalul sprijin în pregătirea unui mare număr de generații de elevi.

La Universitate, Petru Poni își începe activitatea printr-o luptă perseverentă pentru crearea de laboratoare necesare instruirii tineretului și activității științifice. Iată ce spune Petru Poni, care la numirea sa ca profesor la Universitate nu avea decît o cămăruță, fostă bucătărie, drept laborator : „Nouă ne lipsește totul, nu avem nici colecțiuni, nici aparate, nici aparatul cel mai elementar pentru experimentare, nici cărți sau reviste în care să putem afla cel puțin ceea ce alții, mai favorizați decît noi, lucrează în alte țări". Acestea erau condițiile deosebit de grele în care începe să se dezvolte școala românească de chimie.

După multe străduințe, în anul 1883, Petru Poni a inaugurat primele lucrări practice de chimie cu studenții în laboratorul amenajat de el. În același timp el pune bazele colecțiilor de cărți și reviste de specialitate, fiind în același timp și fondatorul revistei „Analele științifice ale Universității din Iași".

În laboratorul inaugurat în noul local al Universității din Iași, acum șapte decenii, Petru Poni a continuat cercetările științifice asupra mineralelor din țara noastră, începute ceva mai înainte în modestul laborator al Școlii Militare.

Studiile sale asupra mineralelor, executate cu perseverență timp de 28 ani, și-au găsit expresia într-o importantă lucrare publicată în 1900 în Analele Academiei Române sub titlul „Fapte pentru a servi la descrierea mineralogică a României". El a efectuat un important studiu chimico-mineralogic al masivului de la Broșteni și asupra mineralelor de mangan din partea de nord a Moldovei. De mare importanță sînt lucrările lui Petru Poni în domeniul cunoașterii petrolului românesc.

Opera științifică a lui Petru Poni este mare prin întinderea ei, dar și mai importantă și mai măreață prin aceea că a exercitat o influență puternică asupra întregului complex de condiții care au determinat un avînt nou și plin de entuziasm activității științifice în domeniile care au urmat.

Programul de cercetări, înscris de Petru Poni în raportul înaintat Ministerului Instrucțiunii la 10 decembrie 1878, program care era strîns legat de cunoașterea și valorificarea bogățiilor existente în țara noastră, a constituit o linie diriguitoare în opera științifică a lui Petru Poni și a rămas ca un testament nu numai pentru elevii săi, dar și pentru generațiile viitoare care au activat și activează în domeniile deschise de vrednicul lor înaintaș.

Deceniile care s-au scurs de cînd Poni a scris ultima filă din vasta sa operă au însemnat etape importante în dezvoltarea cercetărilor științifice din țara noastră și în mărirea contribuției aduse de cercetătorii români la tezaurul științei universale.

În toate aceste succese, opera lui Poni, alături de aceea a altor pionieri ai științei românești, a constituit izvorul de inspirație și îmbărbătare, modelul și exemplul viu de muncă pentru progres și pentru promovarea științei. Petru Poni a desfășurat totodată o neobosită activitate ca pedagog și educator. Prin munca sa entuziastă și neobosită, prin caracterul său ferm, prin modestia și cinstea sa deosebită, prin patriotismul său, Petru Poni a fost un exemplu pentru toți cei ce l-au cunoscut.

Unul dintre aceștia l-a descris pe Petru Poni în puține cuvinte după cum urmează : „Modestie, muncă, tăcere — iată firea lui ; inteligență, memorie și claritate — iată mintea lui ; patriotism și bunătate — iată sufletul lui".

Așa a rămas Petru Poni în amintirea elevilor săi și astfel și-a înscris cu litere de aur numele său în istoria științei noastre chimice.

Prof. dr. ing. Vasile ABABI

MEMENTO CULTURAL

1 APRILIE...

Ce înseamnă uneori, și... !

Debutul teatrului studențesc bucureștean — nici măcar atît de lamentabil pe cît a încercat să insinueze un comentariu — a fost urmat, acum cîteva seri, de o premieră demnă de toată atenția... Conținutul poemului „Umbra" de Witold Wirpsze — care expune printr-o succesiune de metafore peregrinările unei umbre omenești desenată pe un perete al Hiroșimei de către radiațiile bombei atomice — a fost mai mult decît ingenios transpus în teatru, prelungind sursele inspirației, dar supunîndu-le regulilor scenei. Astfel, prin viziunea originală a colectivului regizoral al Casei de cultură, „umbra" (materializată sub forma unui personaj actor) a fost introdusă în spațiul scenic în cadrul unui balet evocînd Carnavalul tinereții...

Dar te pui cu vitregia soartei ? De data aceasta n-au mai fost nici studioul de televiziune, nici artiști emeriți printre spectatori, nici sala plină pînă la refuz, nici reporterii pretențioși, cărora să li se „ia piuitul !" De data aceasta n-a mai venit nimeni !!!

La Iași, actorul instructor Boris Olinescu, adevărat părinte al teatrului de la Politehnică, a făcut o demonstrație de virtuozitate la clubul Universității cu reprezentația „Menajeria de sticlă" — determinîndu-i la aplauze frenetice pînă și pe cei mai înverșunați „dușmani personali".

Și ce s-a petrecut la Craiova ? În ambianța intensă a noului club (amenajat elegant, cu lumini odihnitor verzui, vegetație exotică) comisia culturală a invitat pe criticul Petru Comarnescu și studențimea orașului în jurul unei „mese rotunde" cu tema „Domenikos Theotokopoulos". Discuțiile, prelungite și aprinse, în jurul picturii marelui El Greco au sfîrșit printr-o veritabilă dispută asupra producției cinematografice cu același titlu și a interpretării cunoscutului star american Mell Ferrer.

Spre a nu mai aminti de ecoul pe care l-a avut concertul orchestrei semisimfonice a Politehnicii timișorene, ori despre noua ediție a „caleidoscopului" brașovean...

În vremea asta, însă, revista „Viața studențească" somnolează ! Nu face un pas către tumultul activității organizate de „culturali", nu scrie un rînd... despre ea. Am vrea să știm unde se află acum tovarășa Roxana Costache? Ce face? De ce nu este prezentă în mijlocul nostru, să ne elogieze reușitele ? Fiindcă, e limpede, n-ar avea ce să mai obiecteze ! Și cînd am spus noi o dată că e bună doar pentru „Urzica", nu ne-ați dat dreptate...

Roxana COSTACHE

1 aprilie 1967

„Ultima oră" de M. Sebastian în interpretarea studenților Institutului de teatru București

RELIEF

TEATRAL

Spectacolul-lectură — un spectacol?

Teatrul Mic a deschis cu cîteva luni în urmă un ciclu de spectacole-lectură menite să faciliteze confruntarea cu publicul și critica de specialitate a unor texte dramatice care, dintr-un motiv sau altul, nu pot intra în repertoriul permanent, texte aparținînd debutanților în dramaturgie sau unor autori români și străini consacrați, dar cu mai puțină accesibilitate la publicul larg. Anul acesta colectivul Teatrului Mic a programat în spectacole-lectură piese care abordează formula dramatică a parabolei.

Pînă acum, reprezentarea piesei lui G. Călinescu „Șun“, în îngrijirea regizorală a lui I. Cojar, a constituit un succes deosebit, iar cele două debuturi „Linia moartă“ de Dimos Rendis și „Petec de cer“, „Cochilii de melc“ de Alexandru Popescu au provocat adevărate revelații. Necesitatea unor asemenea lecturi publice — care nu angajează mijloace materiale, solicitînd mai ales entuziasmul regizorilor și al actorilor nevoiți să studieze piesa pe parcursul a 15–20 de repetiții, să-i schițeze conflictul, profilul eroilor și modalitatea ei de expresie proprie — este evidentă, dacă pornim mai ales de la constatarea unui sistem destul de greoi de promovare a debutanților în teatrele noastre și, implicit, a unui sistem limitat de orientare directă, concretă a creației lor. Contactul cu scena, cu problemele pe care le ridică realizarea dramatică propriu-zisă — spectacolul, contactul cu publicul, în care nu ai dreptul să nu ai încredere, este în majoritatea cazurilor salutar. Secretariatul literar poate selecta, din bogatul material sosit pe adresa sa, pe acei autori care merită această confruntare prin talent, originalitate și apropiere de teme interesante în cel mai înalt grad. Chiar dacă piesa respectivă are din punct de vedere dramatic carențe, dar atestă posibilitățile virtuale de dramaturg ale autorului, înseamnă că reprezentarea ei va fi de două ori necesară: o dată pentru publicul care astfel face cunoștință cu un viitor scriitor de teatru și o dată pentru dramaturgul în formare, căruia i se demonstrează direct calitățile și nereușitele operei sale, i se arată drumul pe care îl are de parcurs. Se produce o confruntare a forțelor (de care teatrul nostru are atîta nevoie) cu publicul — o confruntare a preocupărilor ideative și de înnoire a tehnicii scenice, a viziunii dramatice, cu opinia generală. *Lucrînd cu regizorii și actorii profesioniști, autorii înțeleg mai bine obligațiile scenice pe care fiecare piesă trebuie să le respecte și-și observă singuri realizările și superficialitățile.*

Pornind de la reacțiile publicului la aceste lecturi dramatizate, se poate observa că și el trăiește cu emoție o autentică experiență, pe care și-o dorea de mult. Îi este înlesnit contactul cu talentele în plină efervescență, la a căror evoluție este chemat să participe direct. După felul cum primește el operele debutanților, acestea pot fi selectate pentru montările riguroase, definitive, pentru intrarea lor în repertoriul permanent al teatrelor.

Formula spectacolului-lectură este deci binevenită și se arată din ce în ce mai necesară. Se impune însă extinderea ei, un singur teatru nereușind a acoperi solicitările mereu mai insistente ale tinerilor scriitori! Dacă teatrele ar prelua inițiativa organizării acestor reprezentări, cel puțin deocamdată, pînă se vor găsi posibilitățile înființării unui studio permanent, care să aibă scopul exclusiv al promovării debutanților, s-ar ajuta mult evoluția nu numai fiecărui autor în parte, dar și dramaturgiei noastre în ansamblu. Un asemenea studio ar reflecta evoluția preocupărilor teatrale din rîndul tinerilor scriitori și ar oferi colectivelor teatrale din întreaga țară imaginea încă nefinisată a unor opere care merită atenția.

Dana DUMITRIU

CINEMATOGRAFIC

Învățați să dormiți la cinema

Cititorul își închipuie, desigur, că un asemenea titlu nu se potrivește decît unei „cronici a culturii cinematografice“. Ați auzit probabil vorbindu-se de unele ipoteze ale savanților, care ne asigură că, prin intermediul cine știe căror moderne aparate, cultura ne poate fi inoculată direct în creier în timpul somnului. Dar nu despre asta e vorba. Chiar dimpotrivă. De asemenea, nu e vorba nici despre deficiențele cinematecilor, secțiilor de film ale universităților populare, cinecluburilor și nici despre cartea de film care lipsește aproape „cu desăvîrșire“. Sînt, fără îndoială, subiecte grase, des bătute, numai că cine are urechi de auzit ne-a dovedit de mult că nu și le folosește. Ne mai descurajăm și noi de asemenea surzenie.

Poate nicăieri nu se potrivește mai bine decît în cazul nostru celebra butadă: cultura este ceea ce îți rămîne după ce ai uitat totul. Sau ai văzut totul. Dacă ni s-ar da prilejul, măcar în fiecare săptămînă, să uităm cîte ceva, ehei... Pînă atunci să învățăm să dormim la cinema, e liniște, întuneric, avem și cinematografe cu program dublu, unde poți dormi patru ceasuri. Merită să te odihnești după ce stai o dimineață întreagă la coadă pentru „Jandarmul din Saint Tropez“ sau pentru Gianni Morandi. Mai sînt și cîteva filmulețe obscure, ale căror titluri le uiți înainte de a le afla; mai sînt și pelicule inerte ale Cinematecii unde poți dormi în abonament...

Dar, fără glumă. Dacă ai insomnii structurale și vrei să-ți faci o cultură cinematografică serioasă, îți stau la dispoziție colecțiile pe cîțiva ani ale revistei „Cinema“. Sau ale „Contemporanului“; la alegere. De aici poți să-ți faci fișe bibliografice cu numele celor mai mari regizori ai lumii: Antonioni, Bergman, Resnais, Godard, Kawalerovicz, Truffaut, Forman, Bunuel, Hitchcock, Pasolini. Îți faci fișe, le rînduiești frumos în bibliotecă și apoi poți dormi liniștit. Ai cultură la domiciliu și o poți folosi în jocurile de societate. În sfîrșit, mai există și alte căi. Poți să-ți faci cultura cinematografică pe genuri. Mie personal îmi plac cel mai mult comediile românești. Sau, dacă ai formație de om de știință, te poți cultiva statistic: un film românesc de actualitate în 1965, două în 1966, trei... Îți ajunge un abac...

Iar la urmă, după ce ați văzut și ați citit totul, puteți fi siguri că ceea ce rămîne... e cultura... cinematografică.

E. PATRICHE

P.S. Dincolo de euforia expresiei, totuși, cînd se va hotărî Direcția Difuzării Filmelor să lanseze pe ecrane un program echilibrat, care să satisfacă nu numai exigențele de „rețetă“, ci și cele spirituale, estetice ale spectatorilor?

MUZICAL

Longevitate romantică

Aparițiile maestrului Antonin Ciolan la pupitrul Filarmonicii bucureștene au constituit întotdeauna evenimente ieșite din comun pentru toți melomanii. Pe lîngă un mare dirijor în plenitudinea forțelor sale creatoare, decanul șefilor de orchestră în țara noastră reprezintă o sfidare adresată timpului, pe care obișnuim să-l numim implacabil. La cei 84 de ani ai săi, acest Arghezi al baghetei românești este, după cum spuneam, un artist activ, care lucrează zilnic în cadrul Filarmonicii pe care o conduce. Activitatea sa, ce se întinde pe o perioadă de peste 6 decenii, are un caracter polivalent: dirijor, profesor eminent și animator al vieții artistice, lui îi datorăm multe din izbînzile muzicii românești. Întemeietor al *„Societății muzicale“* și al *„Societății simfonice George Enescu“* din Iași, el apare apoi ca prim dirijor al Filarmonicii din București, iar din 1948 ca animator al vieții muzicale din Cluj. *În concertele de sîmbăta și duminica trecută, artistul poporului Antonin Ciolan a apărut în trei ipostaze: de dirijor, de creator al Filarmonicii clujene și de părinte spiritual al solistului, eminentul violonist Ștefan Ruha. Programul conceput unitar (festival Ceaikovski) ne-a demonstrat încă o dată preferința dirijorului pentru lucrările clasice și romantice, intrate definitiv în patrimoniul muzicii universale.* Însăși alcătuirea programului a dovedit măiestria și experiența dirijorului; orchestra clujeană posedă o partidă de coarde excepțională — în consecință prima lucrare a concertului a fost „Andante cantabile“ din cvartetul de coarde op 11 nr. 1 în re major, care solicită în exclusivitate această partidă. Rezultatul a fost cel scontat; orchestra a sunat cald și unitar, sensibilă la indicațiile precise ale dirijorului său. Concertul pentru vioară și orchestră — unica lucrare de acest fel din opera lui Ceaikovski (pe care contemporanii îl considerau ca imposibil de executat pentru solist) l-a avut ca protagonist pe Ștefan Ruha. A vorbi despre calitățile acestuia pare inutil, întrucît tonul său cald, vibrato-ul generos, contopite într-un muzician rafinat, sînt cunoscute de mult atît în țară cît și peste hotare. De menționat partea a II-a, „Canzonetta“, care a constituit poate punctul culminant al concertului. Simfonia a V-a a fost scrisă de Ceaikovski după aproape 11 ani de la precedenta, frămîntările sociale din acea epocă reflectîndu-se pregnant în substanța sa muzicală. Această adevărată „piatră de încercare“ a fost realizată de orchestra clujeană oarecum inegal. Pe de o parte, excelenta partidă de coarde pe care o aminteam mai sus, iar pe de altă parte suflătorii (ah, suflătorii, eterna poveste!) stridenți și nesiguri în intervențiile lor. În schimb, dirijorul s-a „încălzit“ la această piesă ca-n prima tinerețe și a devenit un adevărat conducător al publicului prin gesturile sale largi, sigure și inspirate.

Cristian MIHAILESCU

PUNCT CONTRAPUNCT

Al treilea Dialog *la distanță (Cluj-Hunedoara) — pe linia celor de pînă acum: cu sclipiri și cu păcate. Sclipirile noi, păcatele vechi. Dintre ultimele pomenim (poate cine știe?): aceleași întrebări copilărești puse din studio la care însă răspund specialiști (n-ar fi exclus ca în viitor să fie solicitați și academicieni!); juriile nu că n-ar fi parțiale, dar dau note de 10 cu ghiotura și, de ce să n-o spunem, sînt cazuri cînd numerele pot fi notate cinstit cu 6.*

Dialogul *de duminica trecută ne-a prezentat o nedee hunedoreană într-o tratare simplă, autentică; văzînd-o ni s-a făcut dor de casă. Neputînd să cînte (avînd o „cinstită“ de gripă!), vestita Maria Precup a dat ștafeta studentului Dumitru Fărcaș. Am auzit un clarinet și un oboi nemaiauzite. Un interpret excepțional la arta căruia juriile au fost surde...*

■

Salutăm deocamdată aici apariția unui frumos volum de debut („Furăm trandafiri“) *al unei poete de 18 ani, Ioana Diaconescu. Tînăra autoare ne imprimă în sensibilitate un suflet de poet care arde alb spre aspirații generoase, deocamdată exprimate destul de general, dar pur:* „Furăm trandafiri cu mîinile-o rană... / Fără această durere n-am putea să ne știm. / Ar bîntui numai luna / Și-ar ninge“.

G. S.

■

S-au stins din viață (literară) doi dintre cei mai zbuciumați eroi ai dedesubturilor artistice, venerabilul Ulisse și mai tînărul său confrate I. Mureșan. Ani de zile, acești doi cavaleri ai condeiului au scris cu zeamă de cucută unele din cele mai sclipitoare pagini pe ogorul criticii literare. Nu s-au înțeles întotdeauna, au fost uneori dușmani la cuțite, știut fiind că geniile niciodată nu s-au împăcat — acum iată-i pe amîndoi sub cupola aceluiași destin. În tărîmul nemuririi se înțeleg... în tăcere. Regretul pe care-l lasă pierderea lor este incomensurabil. Se poate vedea aceasta și din faptul că după decesul lor chioșcurile nu au mai vîndut nici un număr din Gazeta literară *și* Luceafărul, *iar cei abonați au returnat revistele.*

Fie binecuvîntat acest gol imens!...

eTc

CHITARA — ARMĂ DE LUPTĂ ?

„Ceea ce ne interesează pe noi sînt : războiul nuclear, lupta pentru drepturi civile, rasismul. Bob Dylan e unul din scriitorii americani care vorbesc despre asta, în poeme de mare valoare literară... Iată de ce el ne cucerește, din punct de vedere literar și social, mai mult decît zecile de volume de poezii încoronate cu premiul Pulitzer" — declarau studenții de la Brown University unui reporter. Bob Dylan (pe numele adevărat Robert Zimmerman) e un adolescent cu o chitară, o armonică atîrnată de gît, cu o voce nazală, monotonă. Cîntecele sale simple entuziasmează tineretul. E vorba în ele despre Vietnam, despre Hollis Brown, care-și ucide nevasta și copiii pentru că nu mai suportau foamea, despre greve și discriminare. „Bob Dylan este moștenitorul lui Faulkner și Hemingway ?" se întreba „New York Times". Nu, dar este incontestabil moștenitorul folclorului american, bluesului și cîntecului de muncă, are puțin din acel „nonsense" tip Lewis Carroll, din Dylan Thomas și din Vachel Lindsay — poetul vagabond mort acum cîțiva ani.

În aceleași rînduri, de „cîntec și luptă", se numără alături de el Woodie Guthrie, maestrul Folksongului și urmașii săi : Joan Baez, tînără de 24 de ani, americano - anglo - mexicano - scoțiană, Pete Seeger, trio Peter, Paul și Mary, Barry McGuire și The Weavers. „Cîntecul-poezie" și-a cîștigat adepți și în alte țări. Jean Ferrat și Leo Ferré cîntă din Aragon, în R.D.G. se cîntă Brecht la cluburile studențești, la Moscova — Voznesenski și Ahmatowa. Vocea și chitara — spunea criticul Claude Roy — sînt drumul cel mai scurt de la o emoție la un poem și de la un cîntec la milioane de urechi. Brassena, catalanul Raimon și Joan Baez, Maurice Fanon, Atatualpa Yupanqui, Ismael și Ca-

therine Sauvage nu cîntă decît dacă au un mesaj de transmis. Un mesaj naiv, dar sănătos și pur, un mesaj simplu, elementar ca apa, aerul, sarea și focul. E poezie în stare „născîndă" ; cuvintele scandate, accentuate, ritmate, se împlinesc în melodie, deseori pornind de la o emoție capabilă să improvizeze, dar întotdeauna continuînd o tradiție populară ancestrală.

P. EUGEN

OPINII NEACADEMICE DESPRE ALAIN ROBBE GRILLET

„În ziua cînd operele mele nu vor mai fi contestate voi lua premiul „Goncourt" — spunea Alain Robbe-Grillet. Și nu se poate plînge că-i lipsesc contestările. Ziaristul Jerôme Lindon a organizat un mic referendum cu cititorii asupra cărților promotorului „noului roman" din care extragem cîteva opinii :

— **Complet idiot** (consilier juridic, 65 ani)

— **Intriga e atît de nebuloasă că nu mai pricepi nimic** (profesoară, 30 ani)

— **Nu e apt** (doctoriță, 33 ani)

— **Omul ăsta își bate joc de lume** (aviator, 42 ani)

— **E genial ! Jos premiul Goncourt, trăiască Robbe Grillet !** (anonim)

— **Cînd știi că Robbe-Grillet a fost inginer agronom nu te miri că a ajuns să producă asemenea castraveți** (Jean Lahure)

ORDALIILE — PROBE ALE NEVINOVĂȚIEI

Din comuna primitivă s-a păstrat obiceiul mistic și sălbatic al ordaliilor. Acestea erau probe fizice prin care un învinuit trebuia să-și dovedească nevinovăția.

Cea mai cunoscută era ordalia focului, existentă la mai toate popoarele antice. Învinuitul era pus să țină mîna pe un fier înroșit în foc, după care era bandajat. Dacă atunci cînd i se scotea bandajul rana era vindecată era socotit nevinovat, dacă nu, era pedepsit ca vinovat.

— Proba apei era folosită în vechiul Babilon. Femeia bănuită de adulter era azvîrlită într-un rîu sau ținută sub apă un anumit timp. Dacă scăpa cu viață însemna că fusese fidelă. Și cum pe atunci femeile nu știau să înoate...

— Ordalia șarpelui, folosită mai ales în India, cerea ca învinuitul să ia un obiect de pe fundul unui vas în care era pus un șarpe veninos. Dacă scăpa nemușcat sau se vindeca după mușcătură scăpa și de învinuire.

— Cea mai interesantă probă, tot în India, era însă cea a cîntarului. Învinuitul era cîntărit, apoi i se lua o declarație și era pus să jure, după care era din nou cîntărit. Orice schimbare a greutății era socotită ca o dovadă de culpabilitate.

Astăzi se știe că greutatea omului se schimbă, e drept, extrem de puțin în fiecare minut. Dar pe vremea aceea nu existau cîntare electronice...

„POEȚII NU SÎNT OMORÎȚI..."

„Lorca nu avea nimic dintr-o fire melancolică. Era în întregime entuziasm și dragoste de viață ; știa să se amuze ca un școlar și să se bucure ca un copil". Henri Mengotti Arnaiz, unul din prietenii poetului, a publicat recent cîteva amintiri inedite despre Lorca, a cărui moarte zguduitoare i-a trecut parcă în umbră viața. La 28 de ani, cînd nu publicase decît foarte puțin, Federico Garcia Lorca era cunoscut nu numai în cercurile universitare din Madrid. Umbla prin diferite orașe ale țării, recitînd în fața unui auditoriu întotdeauna captivat ; la Valladolid — Jorge Guillen îl prezintă publicului ca o mare speranță. La Grenada, în casa lui Manuel de Falla, Lorca se retrăgea adeseori pentru a cînta în liniște la pianul maestrului. „Are muzica în suflet", spunea de Falla.

De altfel, în 1923, ei au organizat împreună un spectacol de marionete adaptînd cîteva povestiri populare și apoi un festival de cîntec popular în aer liber în fața a mii de spectatori. Pe atunci Lorca era pasionat pentru „poezia vorbită", publicarea echivalînd pentru el cu îngroparea poemelor... Asta explică poate și marele lui interes pentru teatru. Prima piesă, o fabulă poetică, „Vraja fluturelui", i s-a jucat la vîrsta de 22 de ani. Tot ceea ce însemna teatru îl atrăgea : interpretare, regie, decoruri, costume. În 1932 organizează un teatru universitar ambulant „Barraca", pentru care a adaptat și a regizat texte de Calderon sau Cervantes. Și la nu-

mai un an cunoaște primul său mare triumf cu „Nunta însîngerată". În timpul premierei de la Teatrul Beatriz, aclamațiile și aplauzele au consacrat cariera unui mare dramaturg. De atunci existența lui a căpătat alt ritm ; din păcate nu mai avea decît patru ani de trăit.

Spaniol integral — cum se definea el însuși — Lorca admira bogata cultură a țării sale, folclorul și obiceiurile ei. Îi plăceau coridele, pentru care desena chiar afișe, manifestațiile populare unde cînta împreună cu oamenii.

Instaurarea regimului fascist constituia un pericol evident pentru viitorul lui Lorca și prietenii s-au străduit în repetate rînduri să-l determine să se refugieze în America de Sud. „Sînt poet și poeții nu sînt omorîți", răspundea el, surîzînd. Era în primăvara lui 1936, ultima primăvară a vieții lui.

MODA ÎN DISCUȚIA SOCIOLOGILOR

ROLAND BARTHES (critic literar, autorul unei „Mitologii" și al unui curs despre „Sistemul modei") : Moda a fost obiectul privilegiat de sociologi începînd cu Spencer. Ea este un fenomen de inovație și conformism, în același timp. În „Psihologia veșmîntului", Flügel interpreta psihologic creșterea în mărime a costumației citînd exemplul orientalilor, unde portul rochiei este o manifestare a autorității. Marile prototipuri istorice ale modei nu se schimbă decît la vreo 50 de ani, micile oscilații intermediare nu afectează ritmul global. În fond, moda n-a fost niciodată funcțională ; dacă o societate ar cumpăra haine numai datorită uzurii, n-ar mai exista modă.

JEAN DUVIGNAUD (profesor de sociologie la Orléans): Pentru mine, moda e un mijloc prin care femeia își manifestă existența într-o lume dominată de valori masculine. Nu cred în legăturile modei cu erotismul. Un psihanalist american, Dichter, prevedea în „Strategia dorinței" moda viitoare sub semnul atenuării diferențelor între sexe. Bărbații, spune el, se vor parfuma, iar femeile vor purta tatuaje. De fapt, nuditatea nu e atractivă decît recreată cu ajutorul artei, în plastică.

DIVANUL LUI MUIR ES KISIM

BUCUREȘTI, 1 APRILIE 1967

În atenția colaboratorilor : în redacția noastră nu se mai fumează. Veniți cu țigările dumneavoastră !

★

Se aude că se va interzice fumatul și la meciurile de fotbal...

★

De 1 aprilie Teatrul Național oferă amatorilor un (bi) ban și „O femeie cu bani"...

★

Editura U.C.F.S. anunță apariția volumului „Amintiri din fotbal" de T. Mazilu, cu o prefață de G. Ivașcu.

★

Radu Cosașu și Lucian Bratu lucrează în prezent la filmul „O fată autocritică".

NECAZURI DE AUTOMOBILIST...

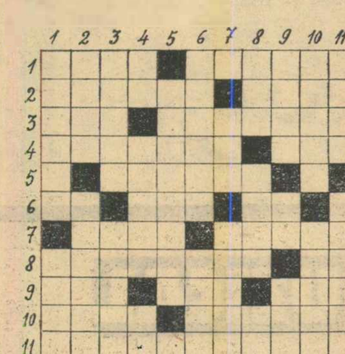
Fiecare țară are automobiliștii, dar și poliția pe care o merită : iată o butadă mult gustată de pietonii francezi. Recent, autoritățile franceze au deschis o campanie împotriva automobiliștilor care încalcă regulile de circulație pe marile șosele. Mașinile poliției au fost „banalizate" : adică nu se mai pot deosebi de automobilele particularilor prin nici un semn distinctiv, iar agenții de circulație se „deghizează" în turiști. Un tînăr îmbrăcat beatles sau o doamnă în vîrstă plimbîndu-și cățelul într-o mașină sport „depistează" și amendează contravenienții. Într-o săptămînă 3 mașini „banalizate" au înregistrat pe străzile Lyonului 361 greșeli grave de circulație.

O dată, un tînăr s-a instalat pe marginea unei șosele agitînd o pancartă pe care scria : „Atenție, automobiliști ! Poliție ascunsă la 300 m. !" Cînd agenții de circulație au vrut să-i confiște afișul tînărul s-a supărat : „Nu e cinstit! Dacă voi aveți dreptul să vă camuflați, am și eu dreptul să vă demasc !"

Toate mijloacele în lupta împotriva contravenienților ? — se întreabă presa.

P. E.

1 APRILIE

ORIZONTAL : 1. Amare — Independenți ; 2. Bătrîni — Scris ; 3. Ei ! — Liniștită ; 4. Calm — Cadou ; 5. Realitate ; 6. Ba ! — Își ! — Er ; 7. A fi steril (agric) — A iriga ; 8. Răutate — Ro ; 9. Eta ! — Ite ! — Acolo ; 10. Nebărbieriți — Îndulcit ; 11. Continuă.

VERTICAL : 1. Distrată — Arab ! ; 2. Răutate — Delicat ; 3. Mobil — Necinstit ; 4. Ec ! — Udă — Ei ! ; 5. Ordonați ; 6. Slăbănogi — Muzical ; 7. Comună în Austria — A împăca ; 8. Soție (sic !) — Crude — Te ! 9. Bara ! — El — Iță ! ; 10. Îngustat — Binefăcător ; 11. Posac — Micșorată.

Dumitru BUJDOIU

Călătorind prin Danemarca

M-AM ÎNDRĂGOSTIT DE COPENHAGA

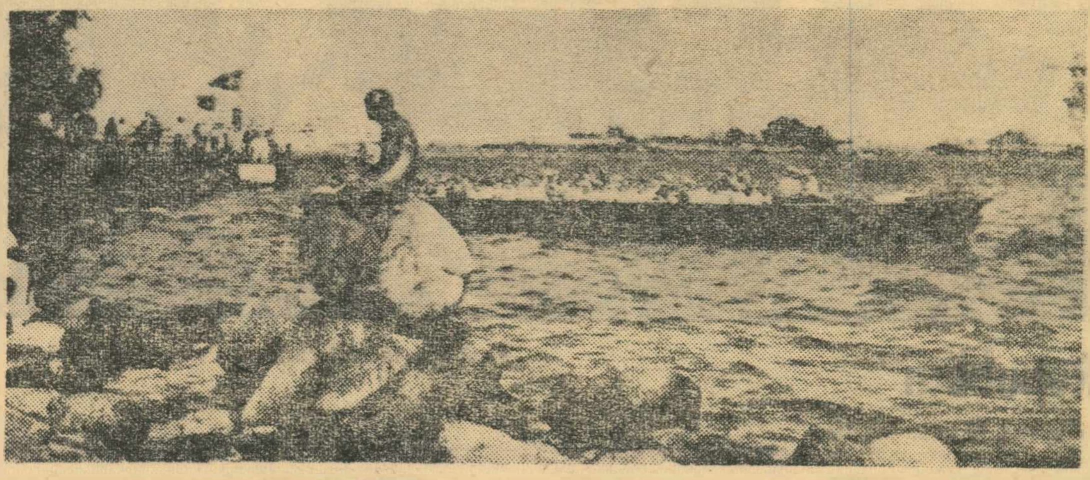
Nu m-ar crede nimeni dacă aş spune că m-am urcat în avionul care avea să mă poarte în capitala ţării lui Andersen fără să fi cunoscut, în prealabil, cîte ceva despre viitoarele-mi gazde. Se înţelege că mi-am făcut şi eu, ca toată lumea, o predocumentare. La ceea ce ştiam am adăugat noi cunoştinţe, pe cît de sumare pe atît de revelatoare pentru mine: Universitatea din capi-ală, cea mai veche, a fost fon-ă în 1478; oraşe mai importante sînt Aarhus, Odense, Aalborg; cinci mari nume daneze continuă şi azi să con-ere ţării lor un prestigiu mondial — Stenon (părintele ştiinţei fosilelor), Roemer (care a măsurat primul viteza luminii), Bering (mare naviga-, a descoperit strîmtoarea e-i poartă numele), Andersen întrecutul povestitor) şi iels Bohr (distins fizician, nul din întemeietorii teoriei tomului).

...Asemenea cunoştinţe, şi teva superlative auzite de la cei ce urmaseră înaintea mea cest drum, constituiau baga-l cel mai preţios care mă însoţea acum în zborul spre răscrucea drumurilor comer-le ale Nordului. După cinci e, avionul nostru începe să ardă -bil din înălţime. tăm cîteva minute privelîştea oraşului — care de sus re o corabie ancorată pe ţărmul unei insule — pentru a apoi să apară iar sub noi împărăţia liniştită a apei. IL-ul însă coboară, coboară, ndu-ne impresia — şi teama — că va ateriza în Baltica... n sfîrşit, se aşează pe pista e beton care porneşte di-rect din mare.

CEL MAI MARE ORAŞ AL NORDULUI APARTINE CELEI MAI MICI ŢĂRI

De la fastuosul aeroport Kastrupp, maşina ne duce — e panglica albă şi sinuoasă a şoselei, printre dune cu ni-ip şi vile cu obloane trase — n cel -ai mare oraş al Nor-ului. Avînd un milion şi jumătate de locuitori, Copen-aga este de două ori mai mare decît Stockholmul, de ouă ori şi jumătate decît Ielsinki şi de trei ori decît)slo. Impresia iniţială de mare oraş-furnicar avea să se onfirme în zilele următoare înd, ca tot călătorul, am fă-ut şi din nopţi — zile pentru vedea cît mai multe.

Capitala daneză — ce se pre-ăteşte să-şi aniverseze 800 e ani de existenţă — are o nfăţişare de mare oraş euro-ean, asupra căruia secolele XVIII şi XIX au lăsat serioase mprente. În anii 1801 şi 1807 suferit considerabile dis-rugeri şi a fost reconstruită ntr-un stil baroc sau, mai de-rabă, în acel rococo întîr-iat atît de răspîndit în Scan-inavia. Nu lipseşte însă nici tilul neoclasic, trădat ici-colo e coloane de granit ce stră-iesc faţade severe şi reci. e fapt, oraşul are două ărţi distincte: cea veche — jurul portului, cu străzi guste, întortocheate şi ce-uşii; cea nouă — centrală — u blocuri înalte şi suple din iatră albă şi sticlă.

Mica Sirenă de bronz, spălată de ploi şi mîngîiată veşnic de vînturi, a devenit simbolul bătrînului port al comerţului şi al matelotilor temerari: Copenhaga.

Firmele luminoase sînt dese, mari şi insistente, strălucirea lor de neon luîndu-ţi ochii nu numai cînd mergi pe excentricele bulevarde, ci chiar cînd treci pe străzile mărginaşe sau pe lîngă palatele greoaie şi vechi. Aglomeraţia, marea aglomeraţie din Copenhaga, nu strică însă cu nimic din faima sa de oraş curat ca lacrima şi liniştit ca apa lacurilor. Se simte totuşi atmosfera de mare port, de oraş deschis influenţelor: cafenele, baruri, restaurante şi cinematografe la tot pasul, mişcare multă, forfotă, feţe mobile şi zîmbete, autoturisme.

ATENŢIE, BICICLIŞTII!

Toată ziua circulă pe marile artere ale Copenhagăi biciclete, dar există o oră — 17,00 — cînd ele parcă pun întrutotul stăpînire pe oraş. Acum lumea iese de la fabrici, birouri, magazine, şcoli, ateliere şi fiecare preferă să facă drumul spre casă pe vehiculul cu două roţi. Copii în pantaloni scurţi sau domni îmbrăcaţi elegant, studente cu fuste moderne sau femei trecute de 50 de ani, îmbrăcate în rochii demodate, muncitori în salopete sau pastori în sutane negre — toţi pedalează atent şi fără graba care ne stăpîneşte de obicei pe noi cînd se apropie ora mesei. Pentru biciclişti, fiecare bulevard are rezervată o pistă specială — între trotuar şi partea carosabilă — destul de lată spre a le permite o circulaţie în voie şi lipsită de pericol. Pe la şase seara (ora 17 la Bucureşti) tot danezul se aşează la masă. Dimineaţa, cînd a plecat la muncă, a servit în grabă ceva, pe la 12 a înfulecat invariabilele sandvişuri reci şi a consumat o sticlă cu bere (între 12 şi 13 danezii servesc acest meniu sumar chiar întrerupînd, neoficial, serviciul), iar acum — seara — ia masa de bază, lipsită însă mai întotdeauna de pîine şi ciorbă sau supă.

CE POATE SPUNE UN CIORAP DE DAMĂ

Vizita la „Närum Nylon", o modernă fabrică de ciorapi de damă, ridicată în urmă cu 20 de ani la marginea oraşului, mi-a prilejuit alte interesante constatări. Fabrica a fost înzestrată iniţial cu utilaj american, completat apoi cu maşini din Italia. Este integral automatizată, astfel că 300 de femei şi 100 bărbaţi pot asigura o producţie de 50 000 perechi ciorapi pe zi. Firele sînt importate din Austria, Anglia, Italia, Olanda, Elveţia, Belgia, iar produsele sînt exportate în alte ţări europene şi, mai ales, în continentul african. Aflu şi un „secret". Ciorapi de aceeaşi calitate sînt trimişi în ambalaje purtînd mărci diferite. De ce? Pentru că într-o ţară sau alta au mai multă vînzare anumite firme. Şi cum interesul e să se vîndă cît mai mulţi ciorapi... Mi-am adus aminte atunci că şi la noi poţi servi acelaşi vin sub etichetă de „Murfatlar", „Panciu", „Odobeşti" sau „Coteşti". Te pui cu... comersanţii!?

Castelul Elseneur ne aminteşte de cumplita tragedie a lui Hamlet, prinţ al Danemarcei. Aproape că-ţi pare rău cînd afli că totul n-a fost decît... legendă.

POFTIŢI LA FERMA NOASTRĂ!

Invitaţia ne-a făcut-o, cu o mişcătoare atenţie şi bunăvoinţă, un tînăr, pe nume Jürgen Koer. Dimineaţa, înainte de ora nouă, s-a şi prezentat în faţa hotelului şi ne-a invitat în „Opelul" personal. Plecăm... O excelentă şi modernă autostradă ne poartă în afara capitalei, spre ţărmul mării. Cu cîteva zeci de mii de ani în urmă pe aici erau doar mlaştini şi păduri; acum pămîntul e lucrat palmă cu palmă. Din loc în loc zărim grupuri răzleţe de copaci, urme ale vechilor codri, care străjuiesc cîmpia îmbrăcată într-o hlamidă veşnic verde, împărţită geometric ca o tablă de şah. La distanţe mai mici de un kilometru apar — curate şi albe, ca nişte vile — fermele, cele mai multe mici şi mijlocii, înconjurate de garduri de sîrmă sau ciment. După vreo 20 de kilometri ajungem la ferma gazdei noastre. O casă bunicică (4 camere, plus bucătărie), un grajd cu 15 vaci şi altul cu... un cal, 20 de porci, cîteva sute de păsări, un tractor şi cîteva hectare care înconjoară ferma — iată toată averea acestei familii de fermieri mijlocii, dar cu preocupări intelectuale (bibliotecă, radio, televizor, plus faptul că băiatul vorbeşte corect suedeza şi germana, iar tînăra lui soţie — engleza).

La masă, se înfiripă o discuţie pe teme... economice. Aflu că în fermele personale toate lucrările se fac automatizat. Ţară fără materii prime şi fără surse energetice, Danemarca s-a văzut nevoită să-şi dezvolte în primul rînd agricultura. Aceasta însă a creat o industrie de prelucrare ce s-a extins apoi enorm încît — spre exemplu — cea mai mică ţară din Nordul Europei este şi o mare exportatoare de mobilă, cu toate că nu are lemn. Danezii se mîndresc astăzi pe bună dreptate cu construcţiile lor navale, cu fabricile lor moderne, cu nivelul lor de trai — printre cele mai ridicate din lume —, cu lipsa şomajului, cu ritmul industrializării construcţiilor, cel mai accelerat din Europa.

TO BE, OR NOT TO BE!

Nu se poate să mergi în Danemarca — fie chiar pentru cîteva zile — şi să nu cauţi umbra lui Hamlet printre zidurile întunecate ale castelului Elseneur. Evident, am căutat-o. Curios însă, după o după-amiază întreagă de cutreierare prin coridoarele înguste, încăperile reci şi terasele larg deschise ale Elseneurului, îmi dau seama că n-am auzit o singură dată pomenindu-se numele lui Shakespeare sau al tragicului său personaj. Mă uit în albumul cumpărat — de asemenea, nimic. Ghidul mă lămureşte: castelul, a cărui construcţie a început în 1574, era, de fapt, o fortăreaţă de pază a frontierei cu Suedia. N-a fost reşedinţă regală decît o foarte scurtă perioadă. Hamlet n-a existat în realitate şi, oricum, nu prin aceste părţi. Shakespeare s-a inspirat dintr-o cronică semnată de Saxe Grammaticus (Grămăticul saxon) şi şi-a plasat acţiunea la castelul acesta, pe care se pare că nu l-a vizitat niciodată. L-a făcut însă celebru şi danezii se mîndresc acum cu el, ceea ce i-a determinat să-l înzestreze cu mobilier adus de la alte castele, cu cîteva picturi (modeste) şi să-l declare muzeu.

Aşadar, întrebarea „A fi sau a nu fi" mi-am pus-o şi eu la Elseneur. Dar ca să aflu dacă a existat sau nu un asemenea prinţ al Danemarcei. Şi n-am aflat! Poate cu alt prilej!

G. MITROI

Prin telefon de la Ulan Bator

Lucrările Congresului U.I.S.

După cum am mai anunţat, în capitala R. P. Mon-ole, la Ulan Bator, se desfăşoară — între 26 martie 5 aprilie — lucrările celui de-al IX-lea Congres U.I.S. Din partea Uniunii Asociaţiilor Studenţilor in România participă o delegaţie condusă de to-arăşul Mircea Angelescu — preşedintele Consiliului .A.S.R.

În după-amiaza zilei de luni, la adunarea festivă e deschidere a lucrărilor Congresului U.I.S., au lat parte cîteva sute de delegaţi ai organizaţiilor embre şi asociate, observatori, reprezentanţi ai rganizaţiilor studenţeşti, precum şi personalităţi e vieţii politice mongole şi ai studenţilor gazdă.

Participanţii au fost salutaţi de J. Sambu, preşedintele Prezidiului Marelui Hural Popular, de Z. Vokruhulicky, preşedintele U.I.S., şi de C. Purevjav, primul secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Revoluţionar Mongol.

Congresul U.I.S. a adoptat, în şedinţa următoare, ordinea de zi — care cuprinde rapoarte cu privire la Vietnam, raportul de activitate al Comitetului Executiv al U.I.S. cu privire la activitatea Uniunii în perioada care a trecut de la Congresul precedent, afilierea unor membri noi şi alte probleme.

În cadrul primului punct, Congresul a ascultat apoi rapoartele susţinute de Nguyen Ngok Zung, reprezentantul Uniunii studenţilor pentru eliberarea Vietnamului de sud, membru în Comitetul Executiv al U.I.S., şi de Nguyen Van Vi, membru al delegaţiei Uniunii Studenţilor din R. D. Vietnam.

Lucrările Congresului continuă. În numărul viitor al revistei noastre vom reveni.

Fred MAHLER

CRONICA MICROBISTULUI

Fază din meciul susținut de oaspeții francezi la Galați

Astă seară pe „Republicii"

Așa cum cititorii noștri cunosc, începînd de la 23 martie se află într-un turneu prin țara noastră reprezentativa universitară de fotbal a Franței. Echipa oaspeților — care cuprinde cinci dintre jucătorii cu care studenții noștri fotbaliști s-au întîlnit vara trecută în Spania, la Campionatele europene universitare — a susținut pînă acum două întîlniri : sîmbătă (și nu duminică, cum a anunțat presa) a evoluat la Galați (1—3 cu Siderurgistul), iar miercuri la Craiova (2—1 cu Universitatea). În cele două orașe, colegii francezi au arătat în general o bună tehnică și un joc deschis, spectaculos. Interesantă este maniera în care folosesc ei, în spatele liniei de apărare, pe acel „libero" despre care se vorbește atît de mult.

Astă seară, pe Stadionul Republicii, reprezentativa franceză primește replica „Politehnicii" din București. Startul bun, în retur, al coechipierilor lui-Lucescu ne face să nădăjduim că vom viziona o partidă agreabilă.

„Magna cum laudae" — pentru Pongraț

De la Teheran a sosit vestea, deosebit de îmbucurătoare, că un student român — Anton Pongraț — a cucerit medalia de aur la proba de spadă din cadrul campionatelor mondiale de tineret. Despre valoarea ridicată a concursului ne vorbește cu prisosință faptul că unii specialiști cunoscuți ai probei n-au putut trece de tînărul nostru reprezentant și s-au clasat în urma lui : polonezul Ryczard Rutkowski, maghiarul Frantz Muszkowszki și elvețianul Stricker.

Cu atît mai mult ne bucură performanța excelentă a acestui tînăr de 19 ani, cu cît aflăm că și la facultate el se numără printre cei mai buni : toate examenele — cu susținerea cărora este la zi — le-a promovat cu note de 8, 9 și 10. Anton Pongraț merită din plin felicitările noastre și ale colegilor, urările noastre cele mai bune pentru viitor.

Locul 3 – 4 în Europa

Iată ce ni se pare că e bine să nu uităm în aceste zile, cînd cu toții sîntem necăjiți de eșecul timișorencelor în încercarea de a se califica în finala marii competiții europene. Este drept, valoarea lor, valoarea handbalului românesc și, mai ales, speranțele noastre le creditau cu participarea la finala de la Bratislava — unde se vor întîlni acum Jalgiris Kaunas și S. K. Leipzig. Dar meciul de duminica trecută de la Cluj le-a stopat drumul. Au greșit ori n-au greșit reprezentantele noastre ?

N-am fost la meciul lor de la Kaunas, dar cred că acolo au pierdut calificarea. Ajunseseră la un moment dat, în repriza a doua, la scorul de 5—6, dar s-au grăbit, n-au gîndit suficient atacurile și au venit în țară cu un handicap cam mare pentru un joc feminin : 3 goluri. La Cluj le-am văzut. Au început bine și la pauză conduceau cu 3-1. La acest scor au avut ghinionul să tragă în bară, și apoi să primească o lovitură de 7 m : 2—3 și meciul era jucat, mai ales că egalitatea nu s-a lăsat mult așteptată. Mi-am dat seama atunci că, dacă adversarul e bun — și echipa sovietică nu e deloc de neglijat — repriza, de numai 20 de minute, este insuficientă pentru a reface un handicap mai mare de un gol-două. (Între altele, fie spus, nu înțelegem de ce în Cupa Campionilor partidele de fete durează 20 de minute și nu 25, cum s-a stabilit de cîteva luni de zile pentru toate jocurile oficiale).

Mulți au căutat învinuiri — și ele pot fi găsite, fără îndoială — atît în comportarea jucătorilor cît și în modul cum a fost condusă echipa de pe margine. Se trece însă cu vederea că, totuși, campioanele noastre se clasează pe locul 3—4 în Europa — ceea ce nu e o performanță la îndemîna oricui. (Să ne aducem aminte că ne obișnuisem cu eliminarea reprezentanților noștri în această competiție, la fotbal, rugbi sau baschet, încă din primul tur). Timișorencele, la prima lor participare, au ajuns pînă în semifinale și dacă aveau puțin noroc... Dacă ținem seama cît de tinere sînt (vîrsta lor medie abia trece de 21 ani) devenim mai îngăduitori, le creditäm cu șanse mai mari pentru la anul și le acordăm astăzi laudele care, totuși, li se cuvin. Să nu fim nedrepți !

Sportul popular „recidivus"!

Citim în numărul de luni al marelui nostru cotidian sportiv : Politehnica „redivivus" ! *Nu ne miră, am mai găsit și altă dată perle în publicația cu pricina. Nu vrem să fim răutăcioși însă și să criticăm de dragul criticii. Sîntem constructivi și aducem la cunoștință :* redivivus-a-um *este un adjectiv. Înseamnă : care învie, reînviat etc. Ca orice adjectiv, el se acordă în gen, număr și caz cu substantivul pe lîngă care stă. Or, cum Politehnica e încă feminină, era mai bine dacă adjectivul suna* „rediviva". *Zău !*

G. M.

De ce au rămas cluburile studențești în stadiul perspectivelor (III)

Ultimele numere ale revistei „Viața studențească" se ocupă de activitatea cluburilor sportive studențești și de perspectivele acestora în domeniul performanței.

Cluburile sportive universitare, de la înființarea cărora a trecut un an, au reușit să stimuleze mișcarea sportivă din fiecare institut de învățămînt superior, atrăgînd atît în activitatea de masă, cît și în cea de performanță, un număr sporit de studenți.

Prezența echipelor și sportivilor cluburilor universitare în aproape toate competițiile cu caracter republican, multe din ele luptînd pentru întîietate, reprezintă o realitate, demonstrează capacitățile de care dispunem în momentul de față și perspectivele certe pe care le are mișcarea sportivă studențească. În aceste condiții, unele păreri privind activitatea cluburilor și organizarea activității sportive universitare provoacă nedumerire, ca și afirmațiile care se fac în legătură cu folosirea fondurilor și energia cheltuită în mod nejustificat.

În noile condiții de organizare a activității sportive studențești, se pot obține performanțe de valoare mondială în mai mare măsură decît în situația centralizării activității sportive universitare. Fiind vorba de activitatea cluburilor studențești cred că e bine ca opinia sportivilor studenți care activează la diferite niveluri de performanță să fie reflectată în mai mare măsură în ancheta întreprinsă. De altfel, studenții sportivi sînt beneficiarii direcți ai condițiilor create prin H.C.M. nr. 1605 din noiembrie 1965.

Obținerea unor performanțe de valoare internațională nu este posibilă fără o muncă intensă, desfășurată în mod sistematic o perioadă îndelungată, care nu rareori depășește un deceniu.

Iată de ce consider că unele rezultate obținute de studenți, în special de către cei din primii ani de studii, nu pot fi puse doar pe seama pregătirii desfășurate în cadrul cluburilor universitare, că aceste rezultate bune sau slabe nu se datoresc în exclusivitate noii forme organizatorice. Și în sport, ca în toate domeniile de activitate, tot ceea ce se concepe trebuie să privească în primul rînd perspectiva. Pentru a putea vedea dacă realizarea unor performanțe înalte de către sportivii studenți este sau nu posibilă în actuala formă organizatorică, e necesar în primul rînd să analizăm nivelul de la care pornim. Efectuarea unui asemenea studiu presupune și analiza atentă a unor date pe care nu le consider esențiale, dar care nu pot fi excluse.

Pentru a ilustra calitatea sportului de performanță în cluburile sportive universitare amintesc cîteva cifre :

— în cele 37 cluburi universitare își desfășoară activitatea 310 secții, dintre care 145 la jocuri sportive și 165 la sporturile individuale ;

— în cluburile studențești activează 4053 sportivi de performanță, dintre care 578 maeștri emeriți, maeștri ai sportului și categoria I și 3475 categoriile a II-a și a III-a ;

— în diviziile republicane își desfășoară activitatea 105 echipe, dintre care 31 în prima categorie.

Forțele de care dispune la ora actuală sportul studențesc la unele discipline sportive, în special la jocuri, nu pot fi „etichetate" ca „sport de masă", ele constituind baza de masă a sportului de performanță în disciplinele respective. Este necesar să precizăm acest lucru, întrucît această bază de masă e rezultatul direct al reorganizării mișcării sportive studențești.

Situația „dezastruoasă" sau „mai puțin roză" a unor discipline sportive cu o pondere mare în programul Jocurilor Olimpice și Universiadelor nu se manifestă doar de la înființarea cluburilor universitare. La unele discipline ca atletismul și gimnastica primele semne de alarmă au apărut acum cîțiva ani.

Indiferent însă de perioada în care aceste deficiențe au început să se manifeste, se impune luarea unor măsuri eficiente care să stimuleze dezvoltarea unor discipline sportive ca atletismul, gimnastica, canotajul, scrima, tirul etc. în cluburile noastre universitare.

Mergînd pe această linie, zilele acestea a avut loc la Ministerul Învățămîntului o discuție la care au participat specialiști în domeniul canotajului studențesc. Comisii de specialiști efectuează studii privind dezvoltarea în cadrul cluburilor universitare a atletismului, gimnasticii, scrimei etc.

Important în momentul de față este să întărim secțiile existente și să creștem răspunderea specialiștilor din cadrul cluburilor, pentru organizarea la un nivel înalt a procesului de pregătire sportivă.

Incontestabil că în activitatea cluburilor sportive universitare se manifestă lipsuri. Unele dintre acestea provin din lipsa de experiență în conducerea și orientarea activității sportive a birourilor secțiilor și cluburilor, iar altele din desfășurarea unei munci lipsite de perspectivă. Consolidarea cluburilor sportive universitare și stabilirea exactă în cadrul fiecărui club a obiectivelor activității sportive de masă și de performanță reprezintă sarcinile cele mai importante ale factorilor care răspund de activitatea sportivă a studenților. În acest sens, pe baza unei analize temeinice, avînd în vedere tradițiile existente în fiecare institut, baza materială și cadrele cu o calificare superioară de care dispune fiecare club trebuie stabilite secțiile pe ramură de sport cărora li se va acorda atenție în perioada următoare. Astfel, fiecare club va desfășura o muncă de perspectivă ale cărei roade nu vor întîrzia să apară, iar fondurile vor fi gospodărite mai eficient.

Iată de ce consider necesar ca în locul unor discuții privind reorganizarea mișcării sportive studențești, în sensul revenirii la o formă deja depășită, să ne aducem contribuția la rezolvarea problemelor complexe de care depinde afirmarea sportului studențesc atît pe plan intern cît și pe plan internațional, menținînd noua formă organizatorică.

Alexandru FORȚU
directorul Direcției educației fizică și sport în învățămîntul superior din Ministerul Învățămîntului

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef : NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învățămîntului ; acad. prof. GHEORGHE MIHOC ; acad. prof. N. PETRULIAN ; acad. prof. N. TEODORESCU ; conf. univ. CORNEL PACOSTE ; EMIL GHITULESCU ; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE ; ADRIAN DOHOTARU — redactor-șef adjunct ; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacție ; FRED MAHLER

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", București. Redacția : Str. Brezoianu, 13. Telefon : 14 02 ...